

VUOSIKATSAUS 2017

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

SISÄLLYSLUETTELO

Kasvun ja uudistusten vuosi	3
Eettisesti kestävä toiminta	4
Lahjoittajat auttavat lapsia ympäri maailman	5
Lastensuojelua lukuina vuonna 2017	8
Kotimaan ohjelma	9
Sijaishuoltoa ja perhekuntoutusta	9
Eväitä Elämälle vuonna 2017	10
Uusin paikallisyhdistyksemme	12
Lapset ja digitaalinen media	14
Kansainvälinen adoptiopalvelu	16
Läheltä tueksi	18
Lapsiperheiden kohtaamispaikkoina perheentalot	19
Kehittämishankkeiden onnistumisia	20
Käynnistimme Maksuton 2. aste -kampanjan	22
Kansainväliset ohjelmat	23
Kansainvälisten hankkeiden tuloksia vuonna 2017	26
Lapsiköyhyyden vähentäminen	28
Lasten suojelu	30
Terveys ja ravitsemus	32
Laadukasta varhaiskasvatusta sekä esiopetusta	34
Lapsen oikeudet ja yritystoiminta	35
Katastrofiriskien vähentäminen	36
Lasten osallisuus	37
HR-Palvelumme uudistuvat	38
Myönnetyt ansiomerkit vuonna 2017	39
Hallintoelimet vuonna 2017	39

VUOSIKATSAUS 2017

Toimitus	Carita Päivänen, Pelastakaa Lapset ry
Ulkoasu	Atte Nykänen, Pelastakaa Lapset ry
Kuvat	Pelastakaa Lapset ry
Julkaisija	Pelastakaa Lapset ry
Painovuosi	2018
ISBN	978-952-7112-43-4

KASVUN JA UUDISTUSTEN VUOSI

Pelastakaa Lapset ry on ollut pitkään vahvasa kasvussa. Vaikka osa viime vuosien kasvusta on ollut turvapaikkatilanteen mukanaan tuomaa ja todennäköisesti siltä osin jatkossa supistumassa, on ollut selkeä tarve tarkastella järjestön organisaatiota tehokkuuden ja selkiyttämisen näkökulmasta.

Kulunut vuosi oli vahvaa uudelleen organisoinnin aikaa. Jo edellisenä vuonna aloitettu kotimaan ohjelman rakentaminen saatiin valmiiksi. Samassa yhteydessä uudistettiin lähes koko järjestön organisaatio. Kaikki kotimaan sisällölliset toiminnot keskitettiin kotimaan ohjelmajohtajan alaisuuteen ja ns. tukipalvelut organisoitiin uudelleen. Kotimaan toimintojen organisaatioon (n. 200 työntekijää) luotiin väliporras, kotimaan ohjelman johtoryhmä ja hallitus päätti vahvistaa järjestön HR-sektoria sekä viestintää ja varainhankinta palkkaamalla näitä tehtäviä johtamaan uudet johtoryhmän jäsenet.

Uudessa organisaatiossa aloitettiin elokuussa, mutta sen yksityiskohtia, uusia rakenteita ja

toimintamalleja hiottiin vielä loppuvuodesta. Uuden organisaation ja kotimaan ohjelman myötä tavoitellaan aiempaa tehokkaampaa resurssien ja eri tiimeissä olevan osaamisen hyödyntämistä koko järjestön käyttöön sekä lapsenoikeusperustaisen ohjelmatyön vahvistamista kotimaan toiminnassa.

Tukipalvelut (talous, IT, henkilöstöhallinto, viestintä, varainhankinta) selkiyttivät toimintatapauksensa ja ko. toimintojen erilaisten prosessien kehittämistyö oli tiivistä. Kaiken tämän pyrkimyksenä oli ja on luoda jatkuvasti paremmat puitteet strategian toteuttamiselle ja sen sisällöllisiin tavoitteisiin pääsemiselle.

Toiminnallisesti ja taloudellisesti kertomusvuosi oli erittäin onnistunut, mistä kiitos kuuluu koko henkilökunnalle ja monin eri tavoin mukana olleille vapaaehtoisille ja tukijoille, joita ilman järjestön toiminta ei monilta osin olisi mahdollista.

Hanna Markkula-Kivisilta
pääsihteeri
Pelastakaa Lapset ry

EETTISESTI KESTÄVÄÄ TOIMINTAA

Työ kansalaisjärjestöissä on vaativaa. Tekipä sitä varsinaiseksi työkseen tai vapaaehtoisena, työ ja sen tulokset ovat jatkuvasti asiakkaiden, yhteiskunnan ja sidosryhmien arvioitavina. Media tarrautuu nopeasti ongelmiin, jos jotain edes epäillään. Se on nähty viime aikoina suomalaisessakin mediassa.

Jokaiselta Pelastakaa Lasten toiminnassa mukana olevalta vaaditaan tinkimätöntä moraalista ja vahvoja eettisiä arvoja. Olemme tekemisissä lasten kanssa, jotka ovat haavoittuvia tai tavalla tai toisella asemassa, jossa he tarvitsevat apua. Auttajan pitää tietää, mitä tehdä ja miten. Auttajan ja autettavan välillä on luottamussuhde, joka ei saa missään olosuhteissa pettää.

Pelastakaa Lapset on toiminut jo 96 vuotta, ja se on tärkeä osa suomalaista kansalaisjärjestökenttää. Järjestömme toimintatavoista kertoo paljon se, että vuosien kuluessa meidän toimintaamme on kohdistunut erittäin vähän väärinkäytösepäilyjä.

Kaikki Pelastakaa Lapsissa työskentelevät tietävät ja tuntevat vastuunsa. He myös tietävät, että väärinkäytökset pitää nostaa heti esiin ja niihin on puututtava nopeasti. Se on yksi tärkeimmistä velvollisuuksistamme ja yksi toimintamme uskottavuuden kivijalka.

Järjestön hallitus seuraa säännönmukaisesti sitä, että lapsia kohdellaan hyvin. Saamme raportit poikkeavista tilanteista vuosittain. Lisäksi seuraamme sitä, että henkilöstöä

kohdellaan asianmukaisesti eikä kiusaamista tai häirintää tapahdu. Pelastakaa Lapset onkin panostanut viime vuonna henkilöstön kehittämiseen palkkaamalla henkilöstöjohtajan. Se kertoo järjestön halusta kehittää toimintaansa myös henkilöstön paremman työviihtyvyyden kautta.

Miksi tämä on tärkeä asia? Vain sellaisissa kansalaisjärjestöissä halutaan olla mukana, jotka tekevät merkityksellistä työtä ja joiden päämäärät ja tavoitteet voidaan tuntea omiksi. Nimenomaan tuntea omiksi. Lisäksi toiminnan pitää olla luotettavaa, läpinäkyvää ja avointa. Viime vuonna Pelastakaa Lapset sai myös uuden johtajan kehittämään järjestön viestintää, markkinointia ja varainhankintaa.

Viime aikoina kansainvälisiin uutisiin on noussut kansalais- ja avustusjärjestöjen väärinkäytöksiä. On kaikkien toimijoiden etu, että väärinkäytösepäilyt selvitetään ja niihin puututaan välittömästi tilanteen edellyttämällä tavalla.

Uutisointi kertoo sen, että ilmapiiiri yhteiskunnassa on muuttunut nopeasti ja eettisesti ja moraalisesti kestävä toiminta ja käytös ovat nyt arvossaan. Se sopii meille Pelastakaa Lapsissa hyvin, koska ne ovat aina olleet meidän toimintamme perusasioita. Siitä voimme olla iloisia ja ylpeitä.

Pelastakaa Lapset ry:n pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta, Helle Thorning-Schmidt, pääjohtaja Save the Children International, Pelastakaa Lapset ry:n hallituksen puheenjohtaja Juhani Pekkala ja hallituksen jäsen Julia Korkman.

Juhani Pekkala
Liittöhallituksen puheenjohtaja
Pelastakaa Lapset ry

LAHJOITTAJAT AUTTAVAT LAPSIA YMPÄRI MAAILMAN

Kiitos pitkäaikaisille ja vuoden 2017 aikana mukaan tulleille yksityisille lahjoittajille, yrityskumppaneille, säätiölahjoittajille ja testamenttilahjoittajille, joiden merkittävällä avulla Pelastakaa Lapset ry pystyi toteuttamaan lastensuojelutyötä ja edistämään lasten oikeuksia niin kotimaassa kuin ulkomailla. Lämmin kiitos myös läheisesti kanssamme koko vuoden työskennelleille pääyhteistyökumppaneille **Nokialle, Lidlille, Keskolle** ja **MTV:lle**.

Lahjoitusten ja muun varainhankinnan tuotot vuonna 2017 olivat 7,23 miljoonaa euroa, joka on 24 prosenttia koko järjestön tuotoista. Pelastakaa Lapset Hätäapurahastoon lahjoitetut varat tavoittavat avun tarvitsijat tehokkaasti: vuonna 2017 keräyskulumme olivat 23,5 %.

SUOMALAISET AUTTOIVAT AKTIIVISESTI LAPSIA JA NUORIA

Vuoden 2017 aikana yli 3 000 uutta kuukausilahjoittajaa liittyi joukkoomme. Kuukausilahjoittajat ja kummit tukivat työtämme kotimaan ja maailman hädänalaisten lasten auttamiseksi vuoden 2017 aikana 1,8 miljoonalla eurolla.

Suomalaiset lahjoittivat humanitaarisen avun toimintaamme lähes miljoona euroa. Eniten lahjoitettiin Syyrian sodasta kärsiville lapsille ja nälkäkriisistä kärsiville lapsille muun muassa Itä-Afrikan kuivuusalueilla.

Vuoden suurimmalla keräyksellä, Joulukampanjalla, kerättiin perinteisesti varoja kotimaan lapsille ja erityisesti Eväitä Elämälle -ohjelmaan. Joulun ajan keräysten

Pelastakaa Lasten koulutetut face to face -työntekijät rekrytoivat säännöllisiä kuukausilahjoittajia ympäri Suomen.

kokonaistuotot nousivat yli miljoonan euron. Joulun aika houkutteli lisäksi hankkimaan aineettomia lahjoja Toivekauppa.fi:stä. Suosituimpia lahjoja olivat oppikirjat vähävaraisten perheiden nuorille sekä liikuntakerta Sporttikummin kanssa.

HYVÄN MIELEN JOULUJUOKSU LIIKUTTI SUOMALAISIA

Joulujuoksu-tapahtumaan Finlandia-talolla osallistui 1 200 juoksijaa ja kävelijää. Järjestimme Joulujuoksun rinnalla jo toista kertaa lasten oman Joulujuoksun. Kehitimme tapahtuman osallistujakokemusta lapsille suunnatuilla toimintoilla sekä jakamalla maalissa yrityskumppaneidemme lahjoittamat, suurta iloa tuottaneet tuotepussit kaikille osallistuneille. Yleisöä viihdyttivät musikko LEO sekä naiskuoro Elegia.

Joulujuoksun vapaaehtoistoimintaan osallistui yrityksiä, kuten **Nordea** ja **Telia**, jotka auttoivat tapahtuman järjestelyissä. Telia ja Pelastakaa Lapset toteuttivat vuoden aikana Digiboom-kampanjan, josta lisää sivulla 15.

Joulujuoksun pääyhteistyökumppanina toimi **IceBug**. Pitkäaikainen kumppanimme **Runners High** vastasi jo neljättä kertaa tapahtuman käytännön järjestelyistä. Lämmin kiitos tapahtuman muille yhteistyökumppaneille: **Berner Oy, Cool-X, Fiskars Oyj, Helsingin Mylly Oy, Kesko Oyj, Lidl, Restel Oy, TransMeri Oy** sekä **Viking Line**.

Seuraava Joulujuoksu järjestetään 1.12.2018 Finlandia-talolla. Tervetuloa mukaan!

Jo perinteiseen Joulujuoksupahtumaan osallistui yli 1 000 juoksijaa ja kävelijää. Mukana oli iso joukko yrityksiä, jotka juoksivat kotimaan lasten ja nuorten puolesta iloisissa tunnelmissa.

YRITYKSET VAHVASTI MUKANA LASTEN AUTTAMISESSA

Lidl-myymlöiden kestokassien myynti tuotti 100 000 euroa Eväitä Elämälle -ohjelmaan tukemaan syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten koulunkäyntiä ja harrastamista. Keskon myymälöissä myytiin Pirkka-paperikkassia koko vuoden, kampanja jatkuu vuoteen 2018.

Suomalainen Kirjakauppa yhdessä **Otavan** kanssa toteutti Eläköön Lapsi -kampanjan, joka tuotti lähes 80 000 euroa kotimaan lastensuojelutyöhön. Suomalainen kirjakauppa lahjoitti 22 000 euroa Eväitä Elämälle -ohjelmaan.

UPM teki merkittävän lahjoituksen syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulunkäyntimahdollisuuksien tukemiseen Eväitä Elämälle -ohjelman kautta.

Unilever Ingman jäätelöä myytiin useita tuhansia litroja kesän aikana, jonka tuotosta lahjoitettiin lähes 35 000 euroa kotimaan vähävaraisten lasten hyväksi. **Berner Oy** lahjoitti 30 000 euroa Eväitä Elämälle -ohjelmaan. **Pägen** toteutti onnistuneen leipäkampanjan ja pitkäaikainen kumppanimme **Kalevala Koru** suunnitteli Pohjoinen Valo -korusarjan, joista tulleet tuotot ohjattiin Pelastakaa Lasten toimintaan kotimaassa.

Pohjoismaisista ja kansainvälisestä yritys yhteistyöstä merkittävimmät olivat **Clas Ohlson, IKEA, Scandic Hotels** ja **Subway**. Muita merkittäviä yritys lahjoittajia olivat **Fortum Oyj, Gerako Oy, Huutokaupat.com, Koivunen Oy, Meyer Turku Oy, Optipari Oy, Osuuskauppa Keskimaa, PricewaterhouseCoopers Oy, Rauhanmajan Arkiapu-Työosuuskunta, SAP Finland Oy, Sähköturvallisuuden edistämiskeskus STEK ry** sekä **Valmet Corporation**.

K-kaupoissa ja **Lidl** -myymälöissä asiakkaat osallistuivat pullopalautusautomaateilla panttiarpajaisiin, jonka tuotoilla kerättiin varoja kotimaan ehkäisevään lastensuojelutyöhön eli Eväitä Elämälle -ohjelmaan. Raison seudun koulutuskuntayhtymä Rasekon 40 liiketalouden opiskelijaa ottivat osaa panttiarpajaisien promoottioihin vuoden aikana yhteensä 20 Lidl- ja Kesko-myymlässä. Kampanjan toteutus oli osa Rasekon Kaupan palvelu ja myynti -tutkimtoa.

Nokian kanssa jatkoimme monivuotista yhteistyötä Myanmarissa tavoitteena tukea varhaiskasvatustyötä ja kehittää varhaiskasvatukseen toteutettuja teknisiä työkaluja. Teknologian avulla varmistimme varhaiskasvatustukusten laadun ja tehokkuuden. Vuonna 2017 varhaiskasvatuksen piirissä oli 28 192 lasta. Lisäksi Nokian työntekijät tempaisivat ympäri maailmaa mittaamalla askeleita kuukauden ajan. Tempaus oli Nokia Mobile Networksin työhyvinvoinnin pilottihaaste ja tempaukseen otti osaa Nokian työntekijöitä samanaikaisesti kymmenessä eri maassa.

SÄÄTIÖIDEN JA TESTAMENTTILAHJOITUSTEN MÄÄRÄ KASVOI

Pelastakaa Lasten osuus **Nenäpäiväsäätiön** keräyksestä oli 200 000 euroa ja näillä varoilla parannetaan köyhyydessä elävien lasten ja heidän perheidensä sosiaalista turvallisuutta Intiassa.

Lasten Päivän Säätiö lahjoitti vuonna 2017 suomalaiselle lastensuojelutyölle yhteensä 4,5 miljoonaa euroa, josta Pelastakaa Lasten osuus oli 540 000 euroa.

Saimme tukea myös seuraavilta säätiöiltä ja rahastoilta: **Greta Maria Lindbloms Stiftelse, Hartwall August Ludvig Stiftelse, Henry Fordin Säätiö, Jenny ja Antti Wihurin Säätiö, Malm Otto A Donationsfond, Ragnar Ekbergin Säätiö** sekä **Rantapolku Säätiö**.

Testamenttilahjoitusten määrä kasvoi edellisvuodesta, testamenttilahjoituksia saatiin lähes 900 000 euron arvosta. Jatkoimme kolmatta vuotta hyvätamentti.fi -kampanjassa yhdessä muiden järjestöjen kanssa ja toteutimme useita kampanjoita testamenttilahjoituksen tunnettavuuden lisäämiseksi.

Suomalainen Kirjakauppa ja Otava toteuttivat Eläköön lapsi -kampanjan. Kuvassa Suomalaisen Kirjakaupan kaupallinen johtaja Reetta-Liisa Pikkola ja pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta.

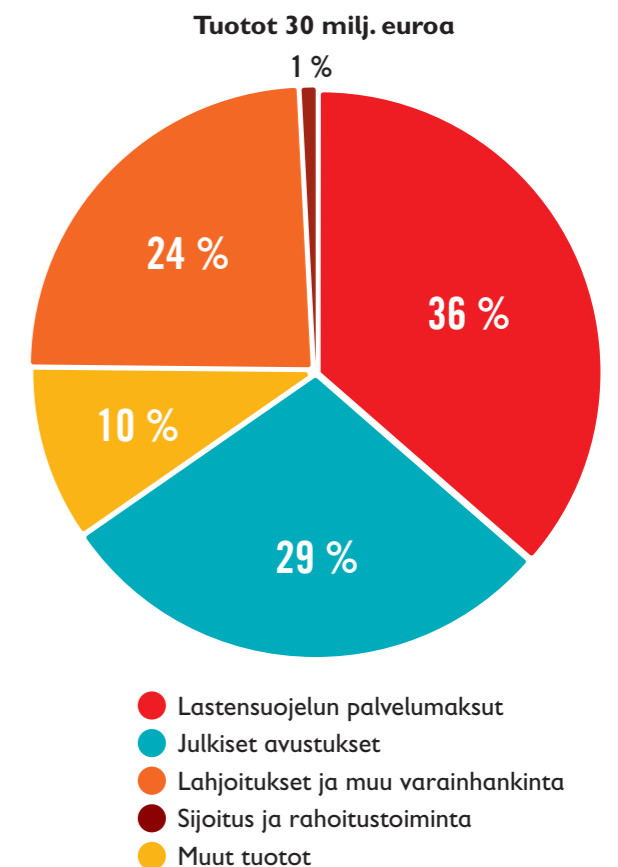
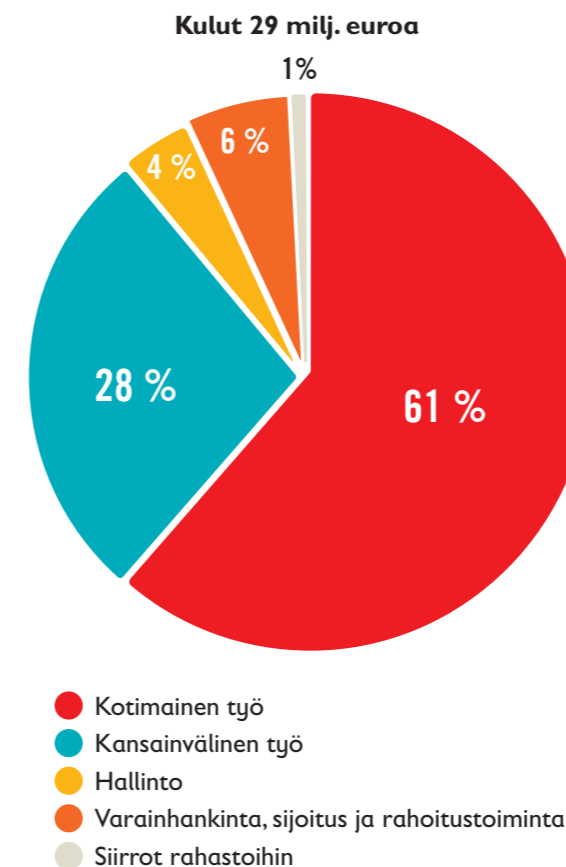

Nokian työntekijät kävelivät kymmenessä eri maassa 25,3 miljoonaa askelta keräten varoja Pelastakaa Lapsille. Kuvassa Budapestin kävelytiimi.

Lidl ja Finlayson suunnittelivat kuluneen vuoden aikana kaksi kestokassia, joista tuloutui yhteensä 100 000 euroa Pelastakaa Lasten toimintaan. Kuvassa Lidlin kaupallinen johtaja Timo Hansio ja pääsihteeri Hanna Markkula-Kivisilta.

KULUT JA TUOTOT 2017

LASTENSUOJELUA LUKUINA VUONNA 2017

1 545 LASTA TUKIPERHEISSÄ

283 LASTA LOMAKODEISSA

185 LASTA PERHEHOIDOSSA

34 LASTA LASTENKODEISSA

169 PERHETTÄ ODOTTAA SIJAISLASTA
JA ON VALMENNUSSESSÄ

55 LASTA PERHEKUNTOUTUKSESSA

112 SIJAISPERHETTÄ MUKANA TOIMINNASSA

76 LASTA ALAIKÄISYKSIKÖISSÄ

15 658 NUORTA VERKKONUORISOTOIMINNAN
PIIRISSÄ

4 327 VIHJETTÄ OTETTIIN VASTAAN
NETTIVIHJEPALVELUSSA

854 LASTA SAI TUKIHENKILÖN TUKEA

179 LASTA SAI SPORTTIKUMMIN TUKEA

1 169 PERHETTÄ
ADOPTIONEUVONNASSA

23 LASTA ADOPTOITU
KV-ADOPTIOPALVELUN KAUTTA

91 ASIAKASTA ADOPTION JA
PERHEHOIDON JÄLKIPALVELUSSA

KOTIMAAN OHJELMA

Pelastakaa Lasten Kotimaan ohjelma rakennettiin vuoden 2017 aikana. Ohjelmassa kaikki kotimaassa tehtävä lapsille ja perheille tarjottava suora tuki, kansalaistoiminta sekä jäsenten osallistaminen ja tuki, vahva yhteiskunnallisiin rakenteisiin ja lapsilähtöisiin toimintatapoihin kohdistuva vaikuttamistyö ja monimuotoinen kehittäminen yhdistyvät yhdeksi kokonaisuudeksi. Ohjelman perustana ovat lapsen oikeudet ja kotimaan työssä kohdattiin vuonna 2017 lähes 20 000 lasta. Erityisesti onnistuimme nostamaan näkyväksi ja keskiöön yksin maahan tulleiden lasten tuen tarvetta, ehkäisevän työn merkitystä lapsen ja perheen vahvistamisessa, perhekuntoutuksen vaikuttavuutta perheiden selviytymisessä, perheen vähävaraisuuden vaikutusta lapsen elämään ja koulutusmahdollisuuksiin, lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjuntaa netissä sekä kokemusasiantuntijoiden tiedon ja lasten osallisuuden merkitystä perheiden ja lasten kanssa työskentelyssä.

Vuosi 2017 toi innostavalla tavalla yhteen kotimaan monipuolisen ja syvän asiantuntijuuden, jota jatkossa yhä paremmin voidaan hyödyntää lasten oikeuksien puolesta tehtävässä kotimaan työssä.

**LÄHES 20 000
LASTA**

kohdattiin kotimaan
työssä vuonna 2017.

SIJAISHUOLTOA JA PERHEKUNTOUTUSTA

Yksin alaikäisinä maahan tulleiden nuorten vastaanotto-keskustoiminta vähentyi maahanmuuttoviraston supistusten johdosta. Ryhmäkodin toiminta loppui elokuussa 2017. Pystyimme takaamaan nuorille turvaa ja jatkuvuutta, sillä perustimme tilalle kotoutumisvaiheen toimintaa. Perustimme Finnsin tukiasuntolan 16 - 21-vuotiaille nuorille. Finnsin tukiasuntola palveli yhteensä 52 nuorta vuoden aikana. Perheryhmäkodin toiminta jatkui ja osa ryhmäkodin nuorista sai jatkaa elämäänsä tutussa ympäristössä turvallisten aikuisten kanssa. Toiminta auttoi yhteensä kymmentä nuorta.

Perhekuntoutustoimintaa saimme laajennettua paremmin asiakkaiden tarpeita vastaavaksi. Tyrsky ja Suvikumpu -perhekuntoutusyksiköiden toiminta muuttui ympäri-vuorokautiseksi kuntien toiveesta. Nyt toiminta vastaa entistä paremmin perheiden turvallisuuden tunteeseen ja hyvinvointiin. Varsinkin pienten lasten perheissä yöaikaanakin perheet voivat tarvita tukea ja apua. Vauvaperheet ovat lisääntyneet asiakaskunnassa ja juuri siksi tällainen muutos oli tarpeellinen.

Ouluun suunnittelimme uuden Onnelan perhekuntoutusyksikön, joka avautui vuoden 2018 alussa. Kotiin tehtävän perhekuntoutuksen mallia kehitettiin ja toiminta laajentui alueelliseksi toiminnaksi. Perhekuntoutus on tarkoitettu sosiaalihuolto- tai lastensuojelulain mukaisesti asiakkaina oleville perheille, jotka tarvitsevat inten-

siivisen perhekuntoutusjakson. Jakson aikana harjoitellaan lapsiperheen arkea, vahvistetaan vanhemmuuden taitoja sekä tuetaan perheenjäsenten roolien löytymistä. Jokainen perhe kohdataan luottaen siihen, että riittävän, oikea-aikaisen ja yksilöllisen tuen avulla perheen voimavarat saadaan käyttöön ja koko perhe voimaantuu. Tavoitteena on saavuttaa hyvä arjen elämä perheen toimintarakenteita ja taitoja vahvistamalla.

Pärskeen toiminta muutettiin neuropsykiatrisesti erityistarpeisille ja/tai lievästi kehitysvammaisille 12 -18-vuotiaille lapsille tarkoitetuksi erityisnuorisokotitoiminnaksi vuoden 2017 alusta.

EVÄITÄ ELÄMÄLLE VUONNA 2017

Eväitä Elämälle -ohjelmalla tuemme syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten koulunkäyntiä ja harrastamista. Tuki kohdennetaan lapsille, joiden mahdollisuus jatkaa koulunkäyntiään tai osallistua harrastuksiinsa on uhattuna perheen vähävaraisuuden tai muiden sosiaalisten haasteiden vuoksi. Vuonna 2017 ohjelmalla tuettiin 1559 lapsen koulunkäyntiä tai harrastamista.

Tuettuja lapsia yhteensä 1559

- Oppimateriaalitukea sai 666 toisen asteen opiskelijaa
- Harrastustukea sai 781 alle 18-vuotiasta
- Mentorin tukea sai 112 lasta

Eväitä Elämälle -ohjelmassa oli mukana 59

Pelastakaa Lasten paikallisyhdistystä

- Oppimateriaalitukea myönsi 57 yhdistystä
- Harrastustukea myönsi 52 yhdistystä
- Mentorointia järjesti 4 yhdistystä

Koulunkäynnin ja harrastamisen tukemiseen

käytettiin 402 867 euroa

- Oppimateriaalitukeen 200 258 euroa
- Harrastustukeen 167 920 euroa
- Mentorointiin 34 689 euroa

Käytettyjen varojen jakautuminen

- Oppimateriaalituki 50 %
- Harrastustuki 42 %
- Mentorointi 8 %

Keskimääräinen tukisumma oli 315 euroa

- Oppimateriaalituki 301 euroa
- Harrastustuki 215 euroa
- Mentorointi 310 euroa

Lasten tuki rahoitettiin avustus- ja lahjoitusvaroilla

- 42 % liiton keräämillä varoilla (169 492 €)
- 58 % yhdistysten omalla varainhankinnalla (233 375 €)

”Kasvoin uskomaan, että kuka tahansa pystyy mihin tahansa ja apua saa, kun sitä uskalletaan pyytää. Minua kuultiin.”

– Oppikirjatukea saanut tyttö

UUSIN PAIKALLISYHDISTYKSEMME

Kirkkonummen paikallisyhdistys perustettiin toukokuussa 2017. Nuorten naisten ryhmä pohti, että lasten suojelusta voisi olla harrastukseksi, vaikuttamistyön kanavaksi ja mukavaksi yhteiseksi tekemiseksi.

Ajatus järjestötyöstä heräsi ensimmäisenä yhdistyksen puheenjohtajaksi valitun Susanna Lankisen mielessä. Matkustuspainotteisen työn vaihtuessa säännöllisempään, Susannalle tuntui jäävän liikaakin aikaa ja energiaa, joten uutta puuhaa piti keksiä.

- Vapaaehtoistyötä lähdin miettimään, millaista se voisi minun kohdallani olla, muistelee Susanna Lankinen.

Susannan työkaveri oli mukana Pelastakaa Lasten tukihenkilötoiminnassa ja hän oli varsin innostunut aiheesta kertoessaan. Niinpä Susannakin innostui järjestöstä. Hän mietti, että yhden lapsen sijaan hän haluaisi auttaa monia lapsia.

- Minulla on hyviä ystäviä, joissa on samaa touhukkuutta kuin itsessäni, joten aloin miettiä meitä porukkana ja meidän energioitamme yhdessä, ja silloin ajatus yhdistyksen perustamisesta syntyi, Susanna kertoo.

- Tapasin paikallisyhdistysasioita Pelastakaa Lapsissa hoitavan Ira Kinnusen, ja kun huomasin miten innostunut Ira oli, tuntui, että myös meidän yhdistystä perustamassa olevien naisten innostus kasvoi entisestään. Näin päätös paikallisyhdistyksen perustamisesta vahvistui.

Puoli vuotta vanhan yhdistyksen hallitus on opetellut yhdistystoimintaa ja miettinyt mahdollisimman hyvän vuosisuunnitelman rakentamista, sillä näin pienen porukan energia ei riitä "kaikille kaikkea" -toimintaan, vaan naiset haluavat löytää omasta mielestään mielekkäimät toimintamuodot, jotka toimisivat hyvin ja olisivat myös hyvin paikkakuntalaisten tiedossa. Digitaalisen porukan kokoustaminen tapahtuu myös videoneuvotte- luiden äärellä.

EVÄITÄ ELÄMÄLLE

Eväitä Elämälle -ohjelma otettiin Kirkkonummella heti ohjelmaan. Tämän tukimuodon kautta Kirkkonummen paikallisyhdistyksen hallitus tutustui sosiaalitoimen työkuvaan, joka arvioi asiakaskunnastaan hakemukset paikallisyhdistyksen käsittelyyn.

- Minuun ovat tehneet suuren vaikutuksen nuoret, joita tuemme, ja jotka omalla asenteellaan osoittavat olevansa paljon enemmän kuin olosuhteensa. Itsestään huolta pitäviä koululaisia, joiden kotona on pahoja päihde- tai mielenterveysongelmia. On uskomattoman hieno tunne voida auttaa heitä paikallisyhdistyksen Eväitä Elämälle -ohjelman kautta. Tämä on juuri sitä, mitä halusimme- kin yhdistyksen perustamisella saada aikaiseksi, kertoo Susanna Lankinen.

Tässä vaiheessa niin oppimateriaalitukeen kuin harrastustukeen annetut varat ovat keskustuomiston paikallisyhdistykselle myöntämiä. Omat varainhankinnan muodot ovat vielä kehittämävaiheessa.

Puheenjohtaja toteaaakin, että paras värväyskeino yhdistystoimintaan mukaan on oman innostuksen jakaminen eteenpäin. Tällä hetkellä jäseniä tuoreen uutukaisessa yhdistyksessä on jo kolmetoista.

Ensimmäiseksi esittäytymisekseen paikallisyhdistys järjesti yhteistyössä kirjaston kanssa Kirjakesä Kirkkonummella -lukutaitokampanjan 6 – 12 -vuotiaille koululaisille. Lapset saivat askarrella oman kirjastokassin, ja lähes 150 kassia tuli askarrettua. Lapset saivat myös oman kirjapassin ja kaikki, jotka saivat merkinnän kolmesta luetusta kirjasta, osallistuivat kirjapalkintoarvontaan. Paikallinen K-kauppa lahjoitti eväät kirjastotapahtumaan osallistuville. Ja paikallisyhdistyksen hallituksen naisten aviopuolisoista kaksi pääsi esiintymään Tatu ja Patu -asuissa lasten suureksi riemuksi.

- Tällä tempauksella saimme kattavasti esiin tiedon olemassaolostamme ja pyrkimyksistämme auttaa paikallisia vähävaraisia lapsia tasavertaiseen lapsuuteen opintojen ja harrastamisen osalta, kiteyttää Susanna Lankinen.

Vasemmalta hallituksen jäsen Marie Dietrich, rahastonhoitaja Marie Bergman, varapuheenjohtaja Hanna Haikonen ja puheenjohtaja Susanna Lankinen. Kuvasta puuttuu hallituksen jäsen Hanna Härmä.

KIRKKONUMMEN PAIKALLISYHDISTYS

Perustettu **toukokuussa 2017**
Jäseniä **13**

VUONNA 2017

Eväitä Elämälle –oppimateriaalitukea myönnetty **2250€**
Eväitä Elämälle –harrastustukea myönnetty **1056€**

PAIKALLISYHDISTYKSET

Paikallisyhdistyksemme ovat osa valtakunnallista ja maailmanlaajuisia Pelastakaa Lapset -järjestöä. Yhdistykset edistävät omalla toiminnallaan järjestön yhteisiä päämääriä. Kaiken toiminnan perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Päämääränä on parantaa sitä tapaa, jolla lapsia kohdellaan sekä saada aikaan välittömiä ja pysyviä muutoksia lasten elämässä. Erityinen huomio kohdistetaan kaikkein haavoittavimmissa asemassa oleviin lapsiin.

Vuonna 2017 toiminnassa oli 79 paikallisyhdistystä, joissa jäseniä oli yhteensä 4 846.

Rikksentorjuntakilpailun voittajat, asiantuntijamme Nina Vaaranen-Valkonen ja Antti Järventausta ottivat vastaan kunniakirjan.
Kuva: Riikka Kostainen, oikeusministeriö.

NETTIVIHJE-PALVELU VOITTI KANSALLISEN RIKKSENTORJUNTAKILPAILUN 2017 JA EDUSTI SUOMEA EUROOPAN RIKKSENTORJUNTAKILPAILUSSA.

”Lapsuudessa tapahtunut seksuaalinen hyväksikäyttö lisää riskiä joutua seksuaalirikoksen uhriksi myös myöhemmin nuoruudessa ja aikuisuudessa. Nettivihjeen toiminta onkin tärkeää erityisesti toistuvan uhrin joutumisen ehkäisemiseksi”, arvioi Rikksentorjuntaneuvoston puheenjohtaja, kihlakunnan syyttäjä Eija Velitski.

Nettivilje-palvelu on jo vuodesta 2002 vastaanottanut ilmoituksia lasten seksuaalista kaltoinkohtelua todista- vasta kuvamateriaalista ja toiminnasta. Palvelun avulla tiedonkulku laittomasta aineistosta ja toiminnasta nopeutuu ja näin ollen poliisilla on paremmat mahdollisuudet puuttua lasten seksuaaliseen kaltoinkohteluun.

Lasten suojele ja Nettivilje tekee ainutlaatuista kansain- välistä yhteistyötä International Association of Internet Hotlines-verkostossa (INHOPE) ja ECPAT-verkostossa, jonka ansiosta tieto uusimmista seksuaalisen kaltoinkoh- telun muodoista, erityisesti digitaalisen median osalta, saadaan myös Suomeen. Yksikön asiantuntijat koulutta- vat ammatillaisia ja viranomaisia viimeisempien tietojen pohjalta.

Nettivilje-palvelu vastaanotti vuonna 2017 viime vuosia enemmän ilmoituksia lasten seksuaalista kaltoinkohtelua todistavasta kuvamateriaalista tai toiminnasta. Ilmoi- tuksista 66 prosentin arvoitiin sisältävän laittonta lapsen seksuaalista kaltoinkohtelua todistavaa kuvamateriaalia tai toimintaa.

DIGIBOOM – LAPSEN OIKEUDET DIGITAALISESSA MAAILMASSA

Vuonna 2017 Pelastakaa Lapset ja Telia yhdistivät voi- mansa tavoitteenaan edistää lapsen oikeuksia digitaali- sessa mediassa. Digiboom-brändin alla toteutettu yhteis- työ sai virallisen Suomi 100-hankestatuksen ja saavutti vuoden aikana tuhansia lapsia ja heidän vanhempiaan juhluvuoden huipputapahtumissa.

Digiboom vaikutti kolmella eri tasolla. Ensinnäkin se syvensi Pelastakaa Lasten osaamista lasten oikeuk- sien edistämisessä digitaalisissa ympäristöissä. Toiseksi hankkeella onnistuttiin juurruttamaan lapsen oikeuksien ymmärrystä ja osaamista yhteistyökumppani Telian toimintaan. Kolmanneksi hankkeessa haastettiin suuri joukko ihmisiä, lapsia ja aikuisia, pohtimaan omaa suh- dettaan digitaaliseen mediaan, siellä tarvittaviin taitoihin ja lapsen oikeuksiin.

Digiboom esiintyi näyttävästi mm. SuomiAreenassa, Asuntomessuilla, Maailma kylässä -festivaaleilla, Reakto- rissa, Tubeconissa, GamExpossa ja Sexhibition-messuilla.

NETARI TAVOITTI JÄLLEEN KYMMENIÄ TUHANSIA NUORIA

Pelastakaa Lasten digitaalisen nuorisotoiminnan Netarin piirissä kohdattiin vuoden 2017 aikana kymmeniä tuhan- sia nuoria erilaisilla alustoilla. Vuoden 2017 kehittämis- kohteena jatkettiin panostamista pelitoimintaan muun muassa Twitch-suoratoistoalustalla. Pelien lomassa käy- dään keskusteluita nuoria kiinnostavista asioista. Nuoril- la on myös mahdollisuus kahdenkeskeiseen keskusteluun mm. Habbo Hotellissa ja Netarin Ninchat-palvelussa. Syvempiä ja kahdenkeskeisiä kohtaamisia Netarissa oli noin kaksi tuhatta. Verkossa tapahtuvan toiminnan lisäksi Netari jalkautui mm. nuorten suosimaan Assembly-peli- tapahtumaan ja Helsinki Prideen omalla ohjelmalla.

Netari-toimintaa toteutetaan yhdessä yhteistyökuntien ja vapaaehtoisten kanssa. Vuonna 2017 mukana oli kah- deksan kuntaa ja yli 100 verkkovapaaehtoista. Vapaaeh- toisten joukko kasvoi vuoden aikana lähes 20 hengellä. Sekä Netarin että Digiboomin tapahtumiin lisäapua saatiin Telian Younite-vapaaehtoisista.

Digiboom-hankkeessa kohdattiin tuhansia nuoria.

SUUNTA – OHJAUSTA JA NEUVONTAA ELÄMÄN TÄRKEISSÄ KYSYMYKSISSÄ

Erityisesti nuorten opintoihin ja työelämään liittyvissä kysymyksissä auttava Suunta-palvelu tavoitti vuoden 2017 aikana yli 13 000 nuorta. Suunnan Chat-palvelussa, Suunta-lomakkeella ja Habbo Hotellin Suunta-tiskillä kohdattiin, neuvottiin ja ohjattiin yli 1100 nuorta.

Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla käynnistettiin AVI-ra- hoitteinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on paran- taa erityistä tukea, esimerkiksi oppimisvaikeuksista ja lukihäiriöstä kärsivien nuorten saamaa palvelua Suun- nassa. Uutena avauksena käynnistettiin myös yhteistyö Sanoma-konserniin kuuluvan Oikotien kanssa, päämää- ränä tavoittaa yhä suurempi joukko nuoria palvelun piiriin.

KANSAINVÄLINEN ADOPTIOPALVELU

Vuosi 2017 oli kansainvälisen adoptiopalvelumme 33. toimintavuosi. Olemme sijoittaneet yhteensä 1844 lasta 11 eri maasta adoptioperheisiin Suomessa vuosien 1985 - 2017 aikana. Vuonna 2017 uuden perheen kauttamme sai 23 lasta (Kiinasta 8, Filippiineiltä 7, Thaimaasta 7 ja Kirgisiasta 1). Edellisvuoteen nähden adoptioiden lukumäärä kasvoi seitsemällä. Adoptioyhteistyötä tehtiin myös Bulgarian kanssa, jonne ensimmäiset hakemukset toimitettiin vuonna 2015 ja josta ei vielä saapunut lapsia Suomeen.

Jokaista toteutunutta adoptiota varten on tehty perusteellista ja monivaiheista valmistavaa työtä ulkomaisten yhteistyökumppaniemme taholla. Syyt lasten tarvitsemaan adoptioon ovat moninaiset, mutta yhteistä on se, että lapsilla on varhaisten erokokemusten lisäksi laitos- ja sijaisperhetaustaa, minkä huomioimme koko adoptioprosessin ajan sopivien perheiden etsimisessä ja valmistamisessa. Saapuneet lapset olivat iältään 1 - 7-vuotiaita. Alle 2-vuotiaita sijoitettiin 3 lasta, 2-3-vuotiaita 10, 4-5-vuotiaita 6, 6-7-vuotiaita 4. Sijoitetuista lapsista 16 oli poikia ja 7 tyttöjä. Yhteistyökumppanimme tekevät arvokasta työtä lasten valmistamiseksi adoptiosijoitusta varten ja silloin, kun lapsen ikä- ja kehitystaso sen mahdollistaa, myös lapsen mielipiteen kuuleminen adoptioprosessissa huomioitiin.

Oma roolimme vastaanottavan maan adoptiopalvelunantajana on löytää yhteistyötahoillemme ja adoptiovanhemmuuteen soveltuvia hakijoita. Annamme tietoa ja ohjaamme adoptionhakijoiden adoptioprosessia sekä valmistamme perhettä lapsen kohtaamiseen. Adoptionhakijoiden (89 henkilöä) kanssa työskenneltiin aktiivisesti avustamalla adoptiokontaktin valinnassa, adoptioluvan hakemisessa ja adoptioasiakirjojen kokoamisessa yhteistyökumppaneitamme varten. Odotusaikana hakijoita valmennettiin adoption hakumatkoille sekä lapsen kohtaamiseen ensimmäisinä päivinä. Adoptionhakijoita koulutettiin mm. Kansainvälinen adoptioprosessi ja kohdemaat -infoissa (9 tilaisuutta), Kohdemaat tutuksi -tilaisuuksissa (10), Lapsen kohtaaminen hakumatalla -tilaisuuksissa (2). Hakijoiden valmiuksia lapsen fyysisiin erityistarpeisiin tuettiin järjestämällä kaksi Adoptiolapsen terveydentila-luentopäivää. Odottajien ilta -tilaisuus toimii adoptionhakijoidemme ja adoptiopalvelumme työntekijöiden tärkeänä koaamispaikkana. Tänä vuonna illan teemana oli "Adoptoidun lapsen kokemukset ja vanhemmuuden erityisyys". Keskustelua alusti järjestömme ylilääkäri, lapsi- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri Kirsikka Kettunen.

Palveluhenkinen ja sensitiivinen asiakaspalvelu mahdollistaa hakijoiden tilanteen tuntemisen, mikä on tärkeä osa prosessin turvaamista niin ulkomaisten yhteistyökumppaneidemme kuin asiakkaidemme suuntaan. Uusien adoptionhakijoiden löytäminen ja adoptiomahdollisuuksista kertominen on kuitenkin edelleen tärkeä osa työtämme ja iso haaste adoptionhakijoiden lukumäärien ollessa alhainen. Vuonna 2017 tehostimme tiedotustamme sosiaalisessa mediassa ja tuotimme kaksi videota, joilla käsitellään mm. adoption merkitystä aikuisten adoptoitujen näkökulmasta sekä adoption toteutumisen ja perheeksi kasvamisen suurta iloa. Teimme myös yhteistyötä muiden suomalaisten adoptio toimijoiden kautta sosiaalisen median #Adoptionilo -viikon toteuttamiseksi. Tavoitteenamme on lisätä kiinnostusta adoptioon sekä löytää uusia adoptioperheitä.

Työmme ulkomaisten kumppaneidemme kanssa sisältää vuosi vuodelta tiiviimpää yhteistyötä Suomessa nuorisoi-
kään ja varhaiseen aikuisikään ehtineiden adoptoitu-

jen ja heidän vanhempiensa kanssa. Suunnittelemme juurimatkoja ja tuemme omaan taustaan liittyvässä pohdinnassa ja avoimissa kysymyksissä tekemällä viranomaistiedusteluja lapsen syntymämaahan. Ylläpidämme Suomen adoptiolainsäädännön mukaista adoptioarkistoa ja annamme ohjausta ja tukea näihin tietoihin tutustuville adoption osapuolille. Vuonna 2017 jälkipalveluyhteydenotot koskivat erityisesti Venäjältä kauttamme saapuneiden lasten juurimatka- ja taustaan liittyviä tiedusteluja, Kiina-juurimatkoja sekä yksittäisiä Thaimaa- tai Filippiinit-juurimatkoja. Suomessa adoptiota käsitellään avoimesti perheissä ja yhteiskunnallisessa keskustelussa. Adoptiopalvelunantajana tuemme asiakasta ymmärtämään myös yhteistyötahojemme toiveita jälkipalvelukysymyksissä.

Pelastakaa Lapset edistää lapsen oikeuksien toteutumista adoptioprosessissa mm. eurooppalaisen adoptiopalvelunantajien kattojärjestön EurAdoptin sekä Pohjoismaisen adoptio neuvoston (NAC) jäsenjärjestönä.

Järjestömme kansainvälisen adoptiopalvelun päällikkö Irene Pärssinen-Hentula valittiin NAC:n puheenjohtajaksi 2017-2019, jona aikana meillä on erinomainen mahdollisuus tiivistää pohjoismaista yhteistyötä adoptioissa. Suomalaiset NAC jäsenjärjestöt toteuttivat Helsingissä syyskuussa pidetyn pohjoismaisen adoptiokonferenssin teemalla "Current Phenomena in Intercountry Adoptions". Konferenssin aiheita olivat mm. FinnAdo adoptiokäytännön tutkimus, sosiaalinen media ja adoptio sekä sosiaalisen median hyödyntäminen adoption jälkeisessä tuessa. Pelastakaa Lapset jatkaa pitkäjänteistä työtä lapsen oikeuksien edistämiseksi adoptioissa.

LÄHELTÄ TUEKSI

Läheltä tueksi -hankkeemme päättyessä totesimme, että vuosi 2017 oli työntäyteinen ja saavutimme yhdessä hyviä tuloksia. Läheltä tueksi -hankkeen kohderyhmänä ovat olleet tukiperhettä odottavat lapset ja vanhemmat Keski-Suomen aluetoimiston alueella. Läheltä tueksi -hankkeessa kehitetyt ja järjestetyt uudenlaiset tuen muodot ovat syntyneet yhteistoiminnallisen kehittämisen kautta perheiden kanssa. Lähtökohtina ovat olleet tukiperhettä odottavien perheiden ja lasten omat toiveet, ajatukset ja näkökulmat. Lasten ja vanhempien lisäksi hankkeen työntekijöiden kehittäjäkumppaneina ovat olleet opiskelijat, kuntien työntekijät, eri alojen asiantuntijat ja Pelastakaa Lasten työntekijät eri aluetoimistoissa.

Yhteiskehittäminen perheiden kanssa toimii. Se on tuonut vanhemmille ja lapsille motivaatiota ja helpottanut sitoutumista tukeen, jota on ollut itse kehittämässä. Yhteiskehittäminen on koettu voimaannuttavaksi ja merkitykselliseksi kokemukseksi. Myös työntekijöille se on antanut uusia menetelmiä ja mielekkään tavan tehdä työtä. Yhdessä toimiminen on myös vahvistanut perheiden lähiverkostoja ja lisännyt voimavaroja. Asiakkaan palaute: ”Hankkeen kautta on tullut uusia tuttuja. Hyvinvointia lisää vertaistuki ja se, että ei olla yksin ja monet muutkin ovat apua ja tukea tarvinneet kuin me.”

Hankkeessa on myös kehitetty uusi palvelu, Lasten yhteisöllinen ryhmätoiminta, joka on vuoden 2017 aikana vakiinnutettu Pelastakaa Lasten palveluksi kaikissa Pelastakaa Lasten aluetoimistoissa. Vuoden 2017 aikana toimi yhteensä 15 ryhmää eri puolilla Suomea ja niissä oli mukana 90 lasta. Lasten yhteisöllisestä ryhmätoiminnasta tehtiin vuonna 2017 myös video.

Lasten yhteisöllinen ryhmätoiminta perustuu Green Care -ideologialle ja sitä toteutetaan uudenlaisena kolmikantayhteistyönä, jossa Pelastakaa Lapset vastaa ryhmien kokoamisesta ja toiminnan tuesta, maaseutum-päristössä asuvat yrittäjät vastaavat toiminnan toteuttamisesta ja kunnat ostavat lapsikohtaisesti ryhmäpaikat lastensuojelun- tai sosiaalihuoltolain mukaisena tukena asiakkailleen.

Kunnan sosiaalityöntekijöiden palautetta:

”Toiminnan vaikuttavuus on ollut suorassa yhteydessä kouluun ja kotiin. Toiminnan myötä olemme hiljalleen pystyneet lopettamaan muut perheeseen menneet sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut. Myös sosiaalityöntekijää/-ohjaajaa vaativat verkostopalaverit ovat toisen lapsen osalta vähentyneet huomattavasti. Toiminnalla on

kokonaisvaltainen vaikutus koko perheeseen, lasten lisäksi myös äidin kokonaisvaltainen hyvinvointi ja arjessa jaksaminen on lisääntynyt.”

Asiakkaiden palautetta Lasten yhteisöllisestä ryhmätoiminnasta:

”Lapset ovat saaneet uusia turvallisia aikuisia, jotka välittävät heistä sekä uusia ystäviä.”

”Ryhmätoiminnassa mukana olemisen uskon myös lisänneen osallisuuden kokemusta ja kartuttaneen sosiaalisia taitoja, joissa on haasteita pojilla ollut. Myös erilaisuuden hyväksyminen ja sietäminen on asia, josta on hankkeen myötä paljon keskusteltu lasten kanssa ja näin ollen vähän parannusta tilanteeseen tullut.”

Hankkeen tavoitteena on ollut vaikuttaa yhdessä lasten ja vanhempien kanssa sekä vahvistaa heidän osallisuuttaan. Kokemusasiantuntijoiden kanssa työskentely on rikkinut perinteisiä rakenteita ja haastanut perinteisen asiantuntijatiedon. Vaikuttamistyötä on tehty mm. vanhempien ryhmässä, joka on avoin ryhmä, johon kenellä tahansa Pelastakaa Lasten toiminnassa mukana olevalla vanhemmalla on ollut mahdollista osallistua. Ryhmässä tärkeäksi on muodostunut mahdollisuus vaikuttaa ja ryhmän muodostama vertaistuki. Vanhemmat ovat olleet puhumassa monissa tilaisuuksissa ja innolla halunneet tuoda esille erityisesti kohtaamisen ja oikea-aikaisten palvelujen saatavuuden merkitystä. Vanhemman palaute: ”Hankkeessa on tehty konkreettisia toimenpiteitä ja koulutuksia sosiaalityön työntekijöille, joiden kautta asiakkaan ääntä pyritään saamaan paremmin kuuluville.”

Asiakkaan palautetta:

”Hankkeen toiminnalla on ollut positiivisia vaikutuksia vanhempien psyykkiseen hyvinvointiin. Psykkistä hyvinvointia on myös lisännyt tunne, ettei ole yksin, vaan hanketyöntekijät kulkevat rinnalla ja tietävät perheemme tilanteen.”

”Tuntuu kivalta olla mukana toiminnossa ja niissä näkee samoja perheitä. Hyvältä tuntuu myös se, että ei olla yksin ja meistä pidetään huolta ja meitä kuullaan. On ollut ilo kuulua Läheltä tueksi-hankkeen piiriin.”

Lasten osallisuutta on vahvistettu mm. lasten kanssa järjestetyillä työpajoilla ja yhteistutkimisen päivillä. Näistä yhtenä tuotoksena ovat Asiaa lapsilta -video ja Minun mielestäni -kuvat.

Kuopion Perheentalon avajaisia vietettiin ystävänpäivänä. Heti ovien avauduttua paikalla oli yli 60 lasta. Kuopion Perheentalon ohjaajat vasemmalta: Anni Jääskeläinen ja Liisa Törn, Perheentalon koordinaattori Johanna Marttinen ja Itä-Suomen aluejohtaja Anne-Maria Saaristo.

LAPSIPERHEIDEN KOHTAAMISPAIKKONA PERHEENTALOT

Pelastakaa Lapset hallinnoi kahta Perheentaloa. Toinen sijaitsee Joensuussa ja toinen Kuopiossa. Lisäksi tehdään vahvaa yhteistyötä lissalmen Perheentalo-yhteistyön kanssa, jossa myös lissalmen paikallisyhdistys on osallinen. Perheentalo-toiminnan suunnittelu aloitettiin kymmenen vuotta sitten, aktiivista toimintaa on ollut viiden vuoden ajan. Vuonna 2017 Pelastakaa Lapset on konsultoinut kahden uuden Perheentalon rakenteiden luomisessa Varkauden ja Siilinjärven seuduille.

Perheentalojen toiminnan päätavoitteena on ylläpitää lasten ja perheiden hyvinvointia ja osallisuutta vahvistavaa, matalan kynnyksen yhteisöllisyyden periaatteen mukaista kohtaamispaikkaa. Perheentalot toimivat verkostomaisesti usean eri toimijan yhteistyövoimin. Toiminnassa ovat mukana lapset ja perheet, järjestöt, julkinen sektori (kunnat, maakunnat), oppilaitokset, seurakunnat ja yritykset. Toiminta on yhtenevä hallituksen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE) kanssa. Perheentalojen toiminta nähdäänkin osana uusia Perhekeskuksia.

Vuonna 2017 Perheentalon toimintaan osallistuttiin Joensuussa noin 27 000 kertaa ja Kuopiossa 15 000 kertaa. Molemmissa paikoissa avoimeen toimintaan osallistui noin 60 kävijää päivässä. Lisäksi ryhmissä, kesätoiminnassa ja tapahtumissa oli runsaasti kävijöitä.

Vuoden 2017 aikana kaikkien kolmen Perheentalon esteettömyyttä kehitettiin, jotta toiminta olisi aidosti avointa kaikille perheille. Vammaisten lasten, erityislasten ja maahanmuuttajalasten näkökulmaa Perheentaloon toivat Valpas- ja Lastu-hankkeet. Henkilökunnan taitoisuutta kohdata ja tukea erilaisia perheitä vahvistettiin. Henkilökunta kävi Lapset puheeksi -koulutuksen (Lapsiomainen-hanke) sekä Selkokieli- ja Samanlainen mutta niin erilainen -koulutukset (Valpas-hanke). Perheentalojen Saavutettavuuden kriteeristö kehitettiin ja talojen toimintaa on arvioitu kriteeristön näkökulmasta. Myös kuvat otettiin kommunikoinnin tueksi talojen arkeen.

Vuonna 2017 Perheentalojen henkilökunta oli mukana Lapset kokemusasiantuntijana -hankkeessa ja sen myötä lasten ja perheiden äänen kuuluviin saamista on kehitetty niin talon arjessa kuin tapahtumissa ja kerhotoiminnossa (Nallekerho ja Keskiikkokerho). Kerhoja ohjaavat opiskelijat. Kerhojen sisältöjä suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ja siellä käytetään erilaisia osallisuusmenetelmiä mm. sadutusta, valokuvaamista (Lempiasia / -paikka Perheentalolla) sekä kuva- ja värikortteja eri tarkoituksiin.

Molemmissa taloissa on kokeiltu perheraatioimintaa, tavoitteena Perheentalon toiminnan kehittäminen. Perheraati toteutettiin rastiratana, jossa aikuiset ja lapset vastasivat erilaisin keinoin (esim. kuvakortit, hernepussin heitto) kysymyksiin. Vastaukset julkaistiin Facebookissa ja talon toimintaa kehitettiin vastausten perusteella.

Läheltä tueksi -hankkeen mallin mukaisesti toteutettiin Lasten touhupäivä. Lapset olivat 4 – 10-vuotiaita ja pääasiassa Perheentalon kävijöitä. Touhupäivässä oli monenlaista mukavaa ohjelmaa lapsille. Lähihoitajaopiskelijat toimivat ohjaajina. Lasten kokemusaäntä koottiin käyttäen ”Ilojen aurinko, Harmitusten haamu ja Toiveiden puu” -menetelmää.

Perheentalo-konseptissa on helppo tukea työllistymistä: talolla on vuosittain monia työkokeilijoita, harjoittelijoita ja kesätyöntekijöitä sekä silloin tällöin kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä. Vuonna 2017 kaksi sijaisperheessä asuvaa nuorta työllistettiin polkuautopihalle kesätöihin ja yksi nuori Perheentalon ohjaajan apulaiseksi tuntitöihin. Lisäksi polkuautopihalla työskenteli kaksi muuta nuorta.

Vapaaehtoisten perehdytys- ja virkistystoimintaa vahvistettiin vuonna 2017. Perehdytystilaisuuksia järjestettiin kaksi kertaa, sekä Toimijoiden ja vapaaehtoisten ilta kerran. Yhteistyössä verkoston kanssa vapaaehtoisille ja toimijoille järjestettiin kesäretki ja koulutuksia (”Erlainen mutta niin samanlainen” sekä ”Lapsi omaisena”).

KEHITTÄMISHANKKEIDEN ONNISTUMISIA

PERHEHOITO KOTOUTTAA!

Perhehoito kotouttaa! -hankkeessa aloitettiin perhehoidon kehittäminen ilman huoltajaa maahan tulleille lapsille ja nuorille. Euroopassa perhehoidosta on hyviä kokemuksia: lapset kotoutuvat ja voivat paremmin kuin laitospöydässä, mutta Suomessa ei vielä ole käytetty perhehoitoa lasten kotouttamisessa. Perhehoito Kotouttaa -hanke mallinsi perhehoidon valmistuksen perheille, jotka ovat kiinnostuneita tarjoamaan kodin ilman huoltajaa tulleelle lapselle. Vuoden 2017 aikana valmennettiin 14 perhettä ja yksi lapsi sijoitettiin perhehoitoon. Perheet ovat olleet hyvin tyytyväisiä saamaansa valmistukseen. Se vastasi perheiden odotuksia hyvin ja sitä pidettiin monipuolisena ja kattavana. Valmennus antoi riittävästi tietoa punnita omia valmiuksia sijaisvanhemmuuteen.

YHDESSÄ LASTEN TUEKSI – VASTAANOTOSTA KOTOUTUMISEEN

Hanke kehittää ja tukee turvapaikanhakija- ja oleskeluluvan saaneiden lasten ja lapsiperheiden psykososiaalista hyvinvointia. Se jatkaa vuonna 2015 Suomeen tuotua Lapsiystävällinen tila (LYT)-toimintaa turvapaikkaa hakevien perheiden parissa ja luo uusia toimintamuotoja oleskeluluvan saaneiden perheiden hyvinvoinnin ja kotoutumisen tueksi. Samalla hankkeessa kehitetään mallia lasten auttamiseksi kotimaan kriisitilanteissa.

Hankkeen puitteissa LYT-toiminta jatkui vuonna 2017 Oulun ja Kiteen vastaanottokeskuksissa. Vuoden 2017 aikana toiminta tavoitti yhteensä 146 lasta ja heidän vanhempansa. Toimintaan koulutettiin 71 uutta vapaaehtoista. LYT-toiminta on saanut myönteistä palautetta vanhemmilta, vapaaehtoisilta ja vastaanottokeskusten työntekijöiltä. Lapset ovat oppineet ryhmässä toimimisen taitoja sekä päässeet ohjatusti kehittämään hienomotoriikkaan, ongelmanratkaisuun ja tunneilmaisuun liittyviä taitojaan. Toiminnan kautta lapset ovat oppineet myös suomen kieltä ja suomalaisia tapoja, mikä on saanut kiitosta vanhemmilta. Eräs vanhempi kuvasi toiminnan vaikutusta lapsensa käyttäytymiseen näin:

”On tapahtunut kehitystä. Lapsen sanavarasto on laajentunut ja hän on rauhallisempi. Yläkerrassa VOK:n asuinkerroksessa on meteliä ja LYT-toiminta rauhoittaa häntä. Lapsi on halukas osallistumaan toimintaan. Jos LYT-tilan ovet ovat lukossa, poika odottaa joskus oven takana, milloin se avataan.”

VAPAAEHTOISET VOIMAVARANA SIIAISPERHEIDEN TUKEMISESSA, PEPPI -HANKE

Vapaaehtoistoiminta sijaisperheiden tukena on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi tukea sijaisperheiden ja niissä elävien lasten hyvinvointia. Lapset arvioivat, että perhekaveri on vähentänyt paljon heidän yksinäisyyttään, lisännyt paljon heidän itseluottamustaan ja rohkeuttaan sekä antanut paljon kivaa tekemistä. Sijaisperheiden ja sosiaalityöntekijöiden näkökulmasta perhekaveritoiminta on parantanut merkittävästi lasten ja perheiden hyvinvointia. Eniten lapset ja perheet olivat hyötynneet pitkistä

perhekaverisuhteista. Monet 2013 alkaneet perhekaverisuhteet jatkuvatkin edelleen. Perhekaveritoiminta tarjoaa uuden vapaaehtoistoiminnan muodon, joka vastaa juuri tällaista vapaaehtoistoimintaa etsivien kansalaisten odotuksiin.

Hankkeessa on korostettu sijaisvanhempien omaa vapaaehtoispanosta sijaisvanhempien pienryhmissä. PePPi -hanke on tuonut esiin sijaisvanhempien kokemusta pienryhmien vertaistuesta tehokkaimpana tuen muotona.

DIGITAALINEN SOSIAALITYÖ LASTEN JA NUORTEN TUKENA

2017 käynnistynyt hanke luo uusia avauksia Pelastakaa Lasten digitaaliseen työhön. Hankkeessa kehitetään digitaalista sosiaalityötä tekemällä erilaisia kokeiluja yhdessä lasten, nuorten ja ammattilaisten kanssa. Tavoitteena on toimia esimerkkinä, innostajana ja kouluttajana, jotta digitaalisen sosiaalityön mahdollisuudet tulisivat laajemmin tunnetuiksi. Lasten ja nuorten osallisuus on toimintamme keskeisin arvo ja haluamme toimia myös sillä saralla esimerkkinä.

KÄYNNISTIMME MAKSUTON 2. ASTE -KAMPANJAN

Rahanpuute on merkittävä kouluttautumisen este nuorille. Jopa neljäsosa toisen asteen tutkinnon keskeyttäneistä kertoo, että rahapula on ollut vaikuttamassa siihen, että opinnot ovat jääneet kesken. Ilman tutkintoa ja koulutusta olevista nuorista lähes puolet on joutunut karsimaan tai luopumaan opinnoistaan rahanpuutteen takia. Kustannuksia toisen asteen opinnoissa aiheuttavat etenkin oppimateriaalit ja -välineet.

Siksi Pelastakaa Lapset käynnisti Maksuton toinen aste -kampanjan yhteistyössä toisen asteen opiskelijajärjestöjen, Allianssin, Yeesi ry:n sekä Suomen Vanhempainliiton kanssa. Kampanjan yhteydessä avattiin 18.9.2017 Maksuton toisen asteen koulutus kaikille –kansalaisaloite, joka vaati eduskunnalta selvitystä ja toimia aidosti maksuttoman toisen asteen koulutuksen toteuttamiseksi. Aloite sai valtakunnallista näkyvyyttä niin sanomalehtien sivuilla kuin ajankohtaisohjelmissakin. Vuoden loppuun mennessä yli 13 000 suomalaista oli allekirjoittanut kansalaisaloitteen, ja aloite sai kannatusta poliitikoilta yli puoluerajojen.

Lahden paikallisyhdistys keräsi kansalaisaloitteelle allekirjoituksia Lahden kaupunginkirjastolla 21.11.2017

Kampanjan yhteydessä toteutettiin kysely toisen asteen kustannuksista nuorten ja heidän perheidensä arkeen. 575 nuorta tai nuorten vanhempaa jakoi kokemuksiaan, ja selvityksestä saatuja tuloksia uutisoitiin mm. Helsingin Sanomissa sekä Ylen uutisissa. Selvitys toimitettiin myös kansanedustajille hyödynnettäväksi osana lainsäädäntötyötä.

Maksuton2aste-kampanjan tarkoituksena on turvata jokaisen nuoren oikeus toisen asteen koulutukseen, varattomuuden sitä estämättä.

KANSAINVÄLISET OHJELMAT

Suomen Pelastakaa Lapset on osa maailmanlaajuisista Pelastakaa Lapset -liikettä, johon kuuluu 30 jäsenjärjestöä.

Pelastakaa Lapset toimii lasten hyväksi noin 120 maassa. Edistämme lapsen oikeuksien toteutumista ja tuemme lapsia kasvamaan ja kehittymään täyteen potentiaaliinsa. Pelastakaa Lapset -liikkeen yhteisen, vuoteen 2030 ulottuvan 'Ambition for Children 2030' -strategian mukaisesti ponnistamme tavoitteiden saavuttamiseksi kolmella keskeisellä alueella: lapsilla on oikeus elämään, oppimiseen ja suojeluun. Olemme sitoutuneet tekemään kaiken vaadittavan, jotta kaikkien lasten, ja erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeus elämään, oppimiseen ja suojeluun toteutuisi.

Vuonna 2017 Pelastakaa Lapset tavoitti maailmanlaajuisesti suoraan 49,6 miljoonaa lasta, joista puolet on tyttöjä. Kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja kampanjatoiminnan kautta tavoitimme suoraan myös 30,7 miljoonaa aikuista. Välillisesti tavoitimme yli 105 miljoonaa lasta.

Suomen Pelastakaa Lapset edisti hankkeiden kautta vuonna 2017 lapsen oikeuksia ja rakensi kaikkein heikoimmassa asemassa oleville lapsille parempaa tulevaisuutta kahdessatoista eri maassa Afrikassa, Aasiassa ja Lähi-Idässä sekä Venäjän Karjalassa. Hanketoimintamme tavoitti suoraan yli 125 000 lasta, joista yli puolet on tyttöjä.

Kansainvälisen toiminnan keskeisinä painopisteinä oli uuden, vuosina 2017–2021 toteuttavan ohjelman mukaisesti lapsiköyhyyden vähentäminen sekä lasten suojelun vahvistaminen. Äärimmäisessä köyhyydessä eläviä perheitä autetaan saamaan turvatumpaa toimeentuloa

kehittämällä yhdessä viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sosiaaliturvan järjestelmiä. Vastaavasti edistimme lasten suojelua väkivallalta ja hyväksikäytöltä vahvistamalla lastensuojelun järjestelmiä. Lisäksi edistimme lasten koulutusta sekä terveyttä ja ravitsemusta. Kaikessa toiminnassamme panostimme lasten osallisuuden sekä sukupuolten välisen tasa-arvon lisäämiseen.

Toiminnassamme tuettiin ja vaikutettiin perheisiin, viranomaisiin sekä kaikkiin muihin vastuullisiin tahoihin, jotta lapsen oikeudet voisivat toteutua täysimääräisesti, yhtäläisesti ja poikkeuksetta jokaisen lapsen kohdalla. Osana tätä, vahvistimme toimintamaissamme kansalaisyhteiskuntaa valvomaan ja vaatimaan lapsen oikeuksien toteutumista.

Hankkeemme toteutettiin maailman köyhimmässä ja vähiten kehittyneissä maissa. Nämä ovat järjestään hauraita valtioita, jotka ovat olleet tai ovat vaarassa muuttua epävakaa yhteiskunniksi. Säännöllisesti toistuvat luonnonkatastrofit asettavat lisäksi erityisiä haasteita toimintamaissamme. Varmistimme paikalliset olosuhteet ja haasteet huomioiden, että yhteisöillä, viranomaisilla sekä muilla keskeisillä toimijoilla on tarvittava valmius suojella lapsia. Samalla vahvistimme lasten ja heidän perheidensä kykyä varautua ja toimia eri kriisitilanteissa.

Toteutimme esimerkiksi avustushankkeita Lähi-idässä, missä elää suhteellisesti katsoen eniten lapsia maailmassa konfliktialueilla. Olimme myös lasten tukena Somaliassa sekä Sudanissa, jotka ovat hyvin monimutkaisten humanitaaristen kriisien koettelemia. Yksin Somaliassa yli puolet väestöstä oli vuoden 2017 aikana humanitaarisen avun tarpeessa. Toimintamme sopeutettiin aina vastaamaan kyseessä olevan tilanteen haasteisiin.

VASTASIMME LASTEN TARPEISIIN KATASTROFEISSA

Humanitaarisena järjestönä Pelastakaa Lapset antaa apua luonnonkatastrofeissa, tautien puhkeamisissa, aseellisissa selkkauksissa sekä muuttoliikkeisiin liittyvissä kriisitilanteissa. Annamme elämää pelastavaa apua esimerkiksi jakamalla ruokaa, puhdasta vettä, suojaa sekä antamalla terveydenhoitoa. Varmistamme, että lapset saavat suojelua ja mahdollisuuden oppimiseen. Tuemme myös lapsia ja perheitä toipumaan ja rakentamaan elämäänsä uudelleen sekä parannamme heidän kykyään selviytyä kriiseistä ja katastrofeista.

Vuonna 2017, Pelastakaa Lapset vastasi 121 katastrofiin 61 maassa. Tavoitimme suoraan 10 miljoonaa lasta hätävulla, valmiustyöllä sekä toiminnalla katastrofiriskien vähentämiseksi.

Suomen Pelastakaa Lapset vastasi avustushankkeilla katastrofeista kärsivien lasten hätään Lähi-Idässä ja Itä-Afrikassa. Sudanissa tarjosimme elämää pelastavia integroituja palveluja parantamalla pääsyä ravitsemusohjelmiin ja terveydenhuoltoon sekä edistämällä puhtaan veden, sanitaation ja hygienian saatavuutta. Somaliassa toimintamme painopisteinä oli lastensuojelu, vesi, sanitaatio ja hygienia sekä ruokaturva ja toimeentulo. Irakissa vähensimme konflikteista kärsivien lasten ja perheiden haavoittuvuutta tarjoamalla lastensuojelupalveluja, jakamalla raha-avustuksia sekä vahvistamalla yhteisöjen kykyä havaita, ehkäistä ja vastata lasten suojelun tarpeisiin.

Toteuttamiemme humanitaarisen avun hankkeidemme lisäksi tuimme kansainvälisen Pelastakaa Lasten eri puolilla maailmaa toteutettuja hätäavun operaatioita.

**121 KATASTROFIA
61 MAASSA**

joihin Pelastakaa Lapset vastasi vuonna 2017.

**10 MILJOONAA
LASTA**

tavoitettu suoraan hätävulla, valmiustyöllä sekä toiminnalla katastrofiriskien vähentämiseksi.

KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN RAHOITUS

Ulkoministeriö oli kansainvälisen toiminnan merkittävin yksittäinen rahoittaja. Ohjelmatuen lisäksi ministeriö myönsi varoja kehitys yhteistyön ja humanitaarisen avun hankkeisiin. Myös Euroopan unionin tuella toteutettu toiminta oli laajamittaista ja monimuotoista. Hankkeita toteutettiin muun muassa demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen EIDHR:n sekä EU-komission humanitaarisen avun pääosasto ECHO:n rahoituksen avulla. Kansainvälisen toiminnan mahdollisti myös eri yritysten, säätiöiden sekä yksityisten lahjoittajien antama tuki.

Yksistään Nepalissa toimintamme lapsiköyhyyden vähentämiseksi tavoitti suoraan lähes 15 000 ihmistä, joista lapsia on kolmannes. Kuvassa on meneillään tiedotustilaisuus toteuttamastamme seurannasta lasten terveydentilaa ja kasvua koskien.

Kuva: Pelastakaa Lapset

KANSAINVÄLISTEN HANKKEIDEN TULOKSIA VUONNA 2017

LASTEN SUOJELU

Burkina Fasossa vahvistimme yhteensä neljän eri virallisen lastensuojelutahon toimintaa. Lisäksi tuimme kuuden yhteisöissä toimivan lastensuojelukomitean tai verkoston perustamista. Yhteensä 862 lasta, joista kaksi kolmesta on tyttöjä, sai näiltä toimijoilta apua.

KÖYHYDEN VÄHENTÄMINEN

Intian Rajasthanin osavaltiossa varmistettiin, että olemassa olevat sosiaaliturvan tuet ja palvelut tavoittavat lapset ja perheet, jotka ovat suurimmas-
sa avun tarpeessa. Kampanjamme myötä jokainen julkiseen Palanhar-avustukseen oikeutettu lapsi (453) on kyseisen tuen piirissä.

TERVEYS JA RAVITSEMUS

Sudanissa yli 41 000 ihmistä sai Darfurin ja Kordofanin alueilla hoitoa tai muuta apua tukem-
mieimme 21 terveydenhoidon yksikön kautta. 4 461 alle 5-vuotiasta lasta ja 2 966 raskaana olevaa tai imettävää naista sai tuellamme hoitoa aliravitsemukseen.

KOULUTUS

Myanmarissa noin 19 000 lasta sai laaduk-
kaampaa esiopetusta opettajille järjestämiemme koulutusten myötä. Koulutuksiin otti osaa yli 800 opettajaa Shanin ja Kayinin osavaltioista sekä Bagon alueelta.

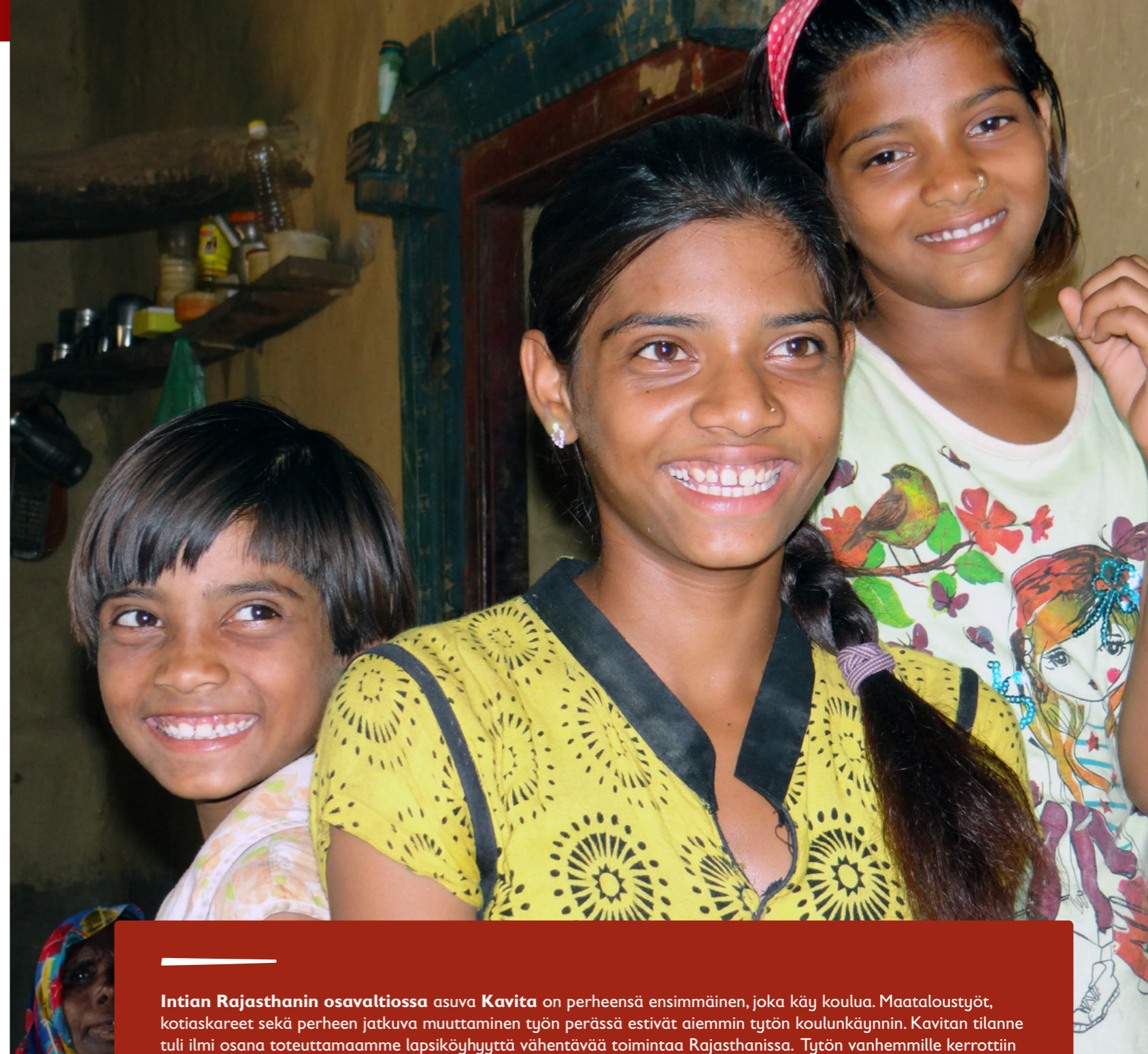
LASTEN OSALLISUUS

Somalimaassa perustettiin osana lastensuoje-
lua edistävää hanketta 13 lasten toimintaryhmää. Ryhmissä on 390 jäsentä, joista puolet on tyttöjä. Ryhmien edustajia valittiin kansalliseen lapsen oikeuksien foorumin johtoryhmään.

KATASTROFIRISKIEN VÄHENTÄMINEN

Burkina Fasossa perustimme osana lastensuoje-
lun vahvistamista yhteensä 20 lasten kerhoa. Ker-
hojen jäseniä koulutettiin tunnistamaan ja ennal-
taehkäisemään kriisitilanteisiin liittyviä vaaroja ja
uhkia. Kerholaisia perehdytettiin myös väkivallan
vastaisesta työstä sekä muista lastensuojeluun liit-
tyistä aiheista. Lapsiryhmien toimintavalmiuksien
nostaminen tukee heidän osallistumistaan hankkeen
eri toimintoihin.

Intian Rajasthanin osavaltiossa asuva **Kavita** on perheensä ensimmäinen, joka käy koulua. Maataloustyöt, kotiaskaareet sekä perheen jatkuva muuttaminen työn perässä estivät aiemmin tytön koulunkäynnin. Kavitan tilanne tuli ilmi osana toteuttamaamme lapsiköyhyyttä vähentävää toimintaa Rajasthanissa. Tytön vanhemmille kerrottiin koulunkäynnin tärkeydestä, jolloin he antoivat hänen ilmoittautua kouluun.

Kuva: Pelastakaa Lapset

LAPSIKÖYHYHDEN VÄHENTÄMINEN

Äärimmäisessä köyhydessä elävien lasten auttamiseksi ja perheiden toimeentulon varmistamiseksi kehitimme toimintamaissamme olemassa olevaa sosiaaliturvaa, jotta palvelut ja tuet saavuttaisivat aiempaa paremmin juuri heidät, jotka eniten tarvitsevat tukea. Yhteistyössä viranomaisten kanssa kehitettiin myös sosiaaliturvan järjestelmiä ja muita julkisia palveluja niin, että nämä huomioisivat aiempaa paremmin lasten tarpeet ja lapsen oikeudet. Osana tätä toimintaa pureuduimme köyhyden syyhin ja toimimme eriarvoisuutta ja ahdinkoa aiheuttavien yhteiskunnallisten rakenteiden korjaamiseksi. Vahvistimme myös lasten huoltajien ja yhteisöjen valmiuksia varmistaa lasten hyvinvointia, koulusta ja suojelua.

Bangladeshissa yhteensä 1788 ihmistä pääsi My-mensinghin ja Netrokonan alueilla mukaan eri julkisten sosiaaliturvaohjelmien piiriin. Vaikuttamistyömme kautta viranomaiset muuttivat keskeisen sosiaaliturvaohjelman saatavuuden ehtoja niin, että alaikäisiä tyttöjä huoltavat naiset priorisoidaan. Tämän myötä haavoittavassa asemassa olevat tytöt saavat varmemmin tukea oikeaan aikaan. Koulunkäyntiavustukset, äitiysrahat, leskeneläkkeet ja muut julkiset tuet ovat helpottaneet perheiden tilannetta – lapset pysyvät koulussa ja välttävät lapsityön.

Sambiassa avun tarpeessa olevien perheiden pääsy sosiaaliturvan piiriin lisääntyi merkittävästi toiminta-alueillamme. Yli 2000 perhettä liitettiin vuoden aikana säännöllisen raha-avustuksen piiriin. Tukea saavien perheiden määrä kasvoi 63 prosenttia.

Intian Rajasthanin osavaltiossa noin 3000 perhettä saatiin toimintamme myötä eri sosiaaliturvan palvelujen ja tukien piiriin. Haavoittavassa asemassa oleville lapsille tarkoitettuun rahalliseen tukijärjestelmään olemme liittäneet lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua neuvontaa ja koulutuksia. Lasten huoltajat saavat tietoa lapsen oikeuksista, kasvatuksesta ja terveydestä. Rajasthanin hallitus harkitsee tämän toimintamallin kokeilun laajentamista osavaltion eteläosiin. Viranomaisille järjestettiin työpajoja sosiaaliturvaohjelmien avoimuudesta ja vastuullisuudesta. Tilaisuuksien aikana perehdyttiin

virkamiehiä toiminnan läpinäkyvyyttä edistävästä keinoista, kuten julkisista kuulemistilaisuuksista. Vuoden aikana järjestettiin kaksi julkista kuulemistilaisuutta yhteistyössä viranomaisten kanssa. Lisäsimme myös ihmisten tietämystä terveyden edistämisestä ja saatavilla olevista terveyspalveluista. Järjestimme myös yli 11 000 naiselle terveyskeskusteluja, joiden aiheina on ollut anemia, malaria, ripulitaudit ja hygieniä.

Nepalissa lisäsimme toiminta-alueillamme vaikeassa asemassa olevien perheiden tietämystä olemassa olevista sosiaaliturvan ohjelmista toteuttamalla kampanjoita sekä koulutustilaisuuksia. Yhteensä 4740 ihmistä osallistui järjestettyihin tiedotustilaisuuksiin. Yhteistoiminnassa viranomaisten ja paikallisyhteisöjen kanssa valmisteltiin erityisten rahastojen perustamista vanhempansa menetäneiden tai erityisen vaikeassa asemassa olevien lasten hyvinvoinnin varmistamiseksi. Kehittämämme rahastomalli on otettu käyttöön ympäri maata.

Burkina Fasossa avustimme perheitä kehittämään maataloudessa käytettäviä menetelmiä ja löytämään kokonaan uusia tulonlähteitä. Perheille annettiin tietoa esimerkiksi siitä, miten saada tukea, jos he esimerkiksi ovat menettäneet sadon kuivuuden takia. Lisäksi tuimme työllistämishoitoja, joita Burkina Faso tarjoaa taloudellisessa ahdingossa oleville perheille.

Somalimaassa Pelastakaa Lapset otettiin kansallisen sosiaaliturvan ohjauskomitean sekä työryhmän jäseneksi.

Irakissa ja **Somaliassa** jaettiin äärimmäisessä ahdingossa oleville perheille raha-avustuksia heidän toimeentulonsa varmistamiseksi osana humanitaarista apua. Jotta rahallisesta avusta saatuja myönteisiä vaikutuksia lisättäisiin, tarjottiin lasten vanhemmille myös neuvontaa lasten hyvinvoinnin ja turvallisuuden kannalta keskeisistä asioista. Lasten huoltajille järjestetyt koulutukset käsitelivät esimerkiksi myönteistä kasvatusta sekä eri lasten kohtaamien ongelmien ehkäisyä ja ratkaisuja.

Ceeg Maxamed Kabadhe asuu perheineen maan sisäisten pakolaisten leirillä lähellä Somalimaan pääkaupunkia Hargeisaa. ”Minulla on kahdeksan 2 – 11-vuotiaasta lasta, neljä poikaa ja neljä tyttöä. Kuusi heistä on kouluiässä, mutta vain kolme käy koulua. Minulla ei ole varaa maksaa muiden lasten koulumaksuja”, kertoo Ceeg.

Lapsiystävällistä sosiaaliturvaa kehittävän toimintamme kautta Ceegin perhe saa nyt säännöllistä tukea. ”Saamme lapsiavustusta sekä tietoa lasten huolenpidosta. Toivon voivani panostaa lapsiini. Voidessani huolehtia koulunkäyntimaksuista, ilmoitan lapseni koulun.”

Kuva: Ifrah Abdi Darod / Pelastakaa Lapset

TUKEA VANHEMMUUTEEN LAPSIKÖYHYHDEN VÄHENTÄMISEKSI

Vanhemmuuden vahvistamisen on todettu suoraan lisäävän niitä positiivisia vaikutuksia, joita esimerkiksi sosiaaliturvan eri palveluilla ja tuilla halutaan saada aikaan. Tarjoamme siksi vanhemmuuskoulutuksia äärimmäisen köyhissä ja vaikeissa oloissa eläville perheille. Koulutukset ja muut tukitoimet kohdistetaan erityisesti perheille, jotka ovat päässeet muiden tukitoimien, kuten käteisavustusten piiriin.

Intiassa, Nepalissa, Filippiineillä sekä **Somalimaassa** ja **Burkina Fasossa** käyttöön ottamamme hyvän vanhemmuuden koulutusmalli pohjautuu norjalaisten professorien **Karsten Hundeiden** ja **Henning Ryn** kannustavan vuorovaikutuksen ohjelmaan. Tällä vahvistetaan vanhempien, huoltajien sekä lasten kanssa työskentelevien herkkyyttä tunnistaa ja ymmärtää lasten tunteita ja ajatuksia. Keskeistä on ymmärtää, miten oma suhtautumistapa vaikuttaa lapseen ja tämän kehitykseen. Ohjelma painottaa myönteistä ja lasta kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lapsi kohdataan sellaisena kuin hän on. Huomiota kiinnitetään enemmän lapsen vahvuuksiin kuin heikkouksiin, ja vastaavasti tuetaan vanhempia tunnistamaan omia vahvuuksiaan. Vanhempien taitoja tukea lasten kykyä hallita ja säädellä itseään lisätään. Lapsen oikeudet ovat tärkeä sisältö koulutusohjelmassa.

Vanhemmuuden koulutuksiin on sisällytetty osioita, jotka käsittelevät osallistuvien perheiden ja heidän lastensa hyvinvointiin ja kehitykseen liittyviä kysymyksiä ja haasteita. Äärimmäisessä taloudellisessa ahdingossa elävät perheet saavat ohjausta taloudenpidosta sekä toimeentulonsa vahvistamisesta. Mikäli aliravitsemus tai lapsityö ovat tietyllä alueella yleisiä, keskustellaan paljon lasten ravitsemuksesta, terveydestä ja koulunkäynnin tärkeydestä. Koulutusten ohella vahvistamme esimerkiksi vertaistuen verkostoja.

Filippiineillä kahdeksanvuotiaan **Kieshan** äiti osaa hänelle annetun vanhemmuuskoulutuksen myötä huolehtia tyttärestään aiempaa paremmin. Donavie on saanut koulutusta esimerkiksi ravitsemuksesta, terveydestä sekä lasta kannustavasta kasvatuksesta. Perheelle annetaan myös tietoa heille kuuluvasta sosiaaliturvasta ja muista palveluista.

Kuva: Wayomi Chiong / Pelastakaa Lapset

LASTEN SUOJELU

Toimintamaissamme vahvistimme lasten suojelua kaikenlaiselta väkivallalta, hyväksikäytöltä, laiminlyönneiltä ja huonolta kohtelulta. Yhteisöllisiä sekä virallisia lastensuojelun järjestelmiä kehitettiin erityisesti vastaamaan vaikeimmassa asemassa olevien lasten, sekä tyttöjen että poikien tarpeisiin. Tässä työssä vahvistettiin myös lastensuojelun eri toimijoiden kykyä toimia poikkeustilanteissa, kuten humanitaarisissa katastrofeissa. Toiminnassa painotettiin erityisesti lasten huoltajien valmiuksien nostamista, jotta lapset saisivat tarvitsemaansa tukea, suojelua ja hoivaa perheessään. Peruspalveluja tarjoavien toimijoiden, kuten lastensuojelun, terveydenhuollon sekä opetus-, sosiaali- ja oikeustoimen välinen yhteistyö on tehostunut toiminta-alueillamme. Sen lisäksi, että vahvistimme koordinoinnin ja lähetejärjestelmien rakenteita, järjestimme asiaan liittyviä yhteisiä koulutuksia virkamiehille sekä muille toimijoille.

Somaliassa Berberan ja Hargeisan alueilla 624 lasta ja 1296 huoltajaa sai tukea toimintamme myötä tehostettujen lastensuojelupalveluiden kautta. Yhteisöllisiä lastensuojelun rakenteita kehitettiin niin, että yhä useampi ahdingossa oleva lapsi kyettiin tunnistamaan ja ohjaamaan edelleen heidän tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Suojelua tarvitsevien lasten seuranta ja eri toimijoiden välistä yhteistoimintaa tehostettiin muun muassa koulutuksin. Yhteisöihin perustettujen lasten hyvinvointikomiteoiden jäseniä sekä eri viranomaisten työntekijöitä ohjattiin esimerkiksi kirjaamaan asianmukaisesti tapausten kulkua. Lastensuojelun tapausten dokumentaation laadun paraneminen kyettiin todentamaan koulutusten jälkeen.

Irakissa vahvistettiin konflikteista kärsivien irakilaisien sekä syyrialaisien lasten suojelua pakolaisleireillä sekä paikallisissa yhteisöissä Dahukin maakunnassa. Muun muassa perustettujen lastensuojelukomiteoiden myötä

tunnistettiin yhteensä 253 lasta, jotka olivat kokeneet esimerkiksi väkivaltaa ja hyväksikäyttöä, tai jotka olivat pudonneet koulusta. Näille lapsille tarjottiin tarvittavaa apua. Yhteensä 296 lasta tuettiin käsittelemään ja toipumaan traumaattisista kokemuksistaan tarjoamalla heille psykososiaalisen tuen palveluja. Osana tätä humanitaarisen avun hanketta jaettiin 190 perheelle käteisavustuksia, joiden turvin he kykenivät hankkimaan esimerkiksi ruokaa, lääkkeitä tai koulutarvikkeita. Lasten huoltajille tarjottiin tietoa ja neuvoja lastensuojeluun liittyvistä kysymyksistä, kuten esimerkiksi varhaisten avioliittojen ja lapsityön haitoista. Koulutusta lapsen oikeuksista sekä keinoista, joilla edistää omaa turvallisuutta, annettiin 98 lapsikerhojen jäsenelle.

Burkina Fasossa tuimme viranomaisia ja yhteisöjä vahvistamaan olemassa olevia lastensuojelun rakenteita, minkä lisäksi olimme mukana perustamassa yhteensä kuuden uuden lastensuojelua edistävän komitean tai verkoston perustamista. Lasten valmiuksia suojella itseään ja muita lapsia nostettiin koulutuksilla. Yli 650 lasta opastettiin tunnistamaan vaaroja ja uhkia ja heille tarjottiin tietoa siitä, kuinka hakea apua, jos he havaitsevat jossakin lapsen kohdistuvaa vääryyttä tai uhkaa.

Venäjän Karjalassa edistimme lastenkodeissa asuvien lasten eri tukitoimien saantia, kuten opintoja tukevaa tutortoimintaa sekä psykososiaalisia palveluja. Osana tätä toimintaa koulutettiin lastenkotien henkilöstöä mielenterveydellisen tuen antamisesta. Tuellamme kehitettiin edelleen myös lastenkotien sekä näiden toiminnasta vastaavien viranomaisten tietojenvaihtoa. Laitoshoidossa olevien lasten virkistystoimintaa tuettiin muun muassa järjestämällä luontoretkeä ja hankkimalla kerhoille ja harrasteryhmille tarvittavia materiaaleja. Tästä toiminnasta hyötyi noin 500 lasta.

Vakavasti liikuntarajoitteiset veljekset **Mohamed*** (13) ja **Abdi*** (14) elivät pitkään käytännössä kotinsa vankeina **Somalimaan Hargeisassa**. Pelastakaa Lasten tukeman yhteisössään toimivan lasten hyvinvointikomitean puututtua tilanteeseen, heidän elämänsä muuttui täysin. Pojille hankittiin pyörätuolit ja perhe sai neuvontaa ja muuta tukea. "Tuntemme, että olemme palanneet tavalliseen elämään," sanoo Abdi. Veljekset haluavat nyt koulutautua, jotta he voisivat auttaa äitiään ja perhettään.

Somalimaassa vammaiset joutuvat kohtamaan monia haasteita. Heitä kutsutaan usein "näkyttömiksi" tai "unohdetuiksi". Lastensuojeluhankkeen myötä lapsia, perheitä, yhteisöjä ja viranomaisia on opastettu ja koulutettu tunnistamaan ja puuttamaan kaikkiin lapsiin kohdistuviin rikkomuksiin tai laiminlyönneihin.

Kuva: Pelastakaa Lapset

Syyrialainen 13-vuotias Judi* sai apua toipumiseensa järkyttävistä kokemuksista. "Isäni kuollessa, että ISIS on lähestymässä kotikyläämme, pakenimme yöhön ja kävelimme rajan yli Duhokiin. Meidän piti jättää kaikki", kertoo Judi. Perhe päätyi asumaan Gawilanin pakolaisleirille Irakin pohjoisosassa. Judi osallistui siellä toimintaan, jolla autetaan lapsia ja nuoria selviytymään ja käymään läpi vaikeita kokemuksiaan. Erikseen tytöille järjestettyjen koulutusten aiheena on muun muassa elämäntaitojen kehittäminen, väkivallalta suojautuminen sekä lisääntymisterveys. "Judi on nyt muuttunut ja voi nyt paljon paremmin. Me keskustelemme yhdessä perheenä aina kuin meillä on vaikeuksia", kertoo Judin isä Amar*.

Kuva: Noelle Ibarra/Pelastakaa Lapset

* Nimet muutettu henkilöllisyyden suojelemiseksi

TERVEYS JA RAVITSEMUS

Toiminnassamme lasten terveyden edistämiseksi keskityimme lisäämään lasten mahdollisuuksia saada hoitoa ja ehkäiseviä terveyspalveluja. Ravitsemuksen edistämiseksi kohdistimme toimintamme erityisesti raskaana oleviin ja synnyttäneisiin naisiin sekä alle viisivuotiaisiin lapsiin. Sen lisäksi, että varmistimme aliravittujen lasten pääsyä hoitoon, puutuimme aliravitsemuksen taustalla oleviin syihin. Tämän toiminnan osana turvasimme lasten ja perheiden ruokaturvaa, tuimme perheitä antamaan lapsille asianmukaista hoitoa ja hoivaa sekä paransimme puhtaan veden saatavuutta, sanitaatiota ja hygieniää.

Sudanissa toteutimme Euroopan unionin tuella kaksi mittavaa humanitaarisen avun hanketta. Darfurin ja Kordofanin alueilla edistimme maan sisäisistä levottomuuksista ja luonnonkatastrofeista kärsivien lasten ja perheiden pääsyä terveydenhuoltoon. Erityisesti panostimme vaikeasti aliravittujen lasten hoitoon sekä ravitsemuksen parantamiseen. Yhteensä 584 vakavasta akuutista aliravitsemuksesta kärsivää lasta sai hoitoa. Toiminnallamme tavoitimme suoraan yli 108 000 ihmistä, joista puolet on lapsia. Pohjois-Darfurissa ja Etelä-Kordofanin alueella autoimme myös Etelä-Sudanin väkivaltaisuuksia paenneita perheitä sekä pakolaisia vastaanottaneita yhteisöjä. Perheille jaettiin käteisavustuksia ruoan saannin ja toimeentulon turvaamiseksi. Myös tässä toiminnassa vahvistimme suuren paineen alla olevaa terveydenhuoltoa ja edistimme puhtaan veden saatavuutta sekä hygieniää ja sanitaatiota.

Sambiassa tuimme terveysviranomaisia laajentamaan lasten terveyttä ja kasvua edistäviä ennaltaehkäiseviä terveysohjelmia. Paikalliset viranomaiset toteuttivat tuellamme Lufwanyaman ja Mpongwen alueilla terveyskampanjoita, joiden myötä arvioitiin yli 58 000 lapsen ravitsemustilaa ja yli 44 000 alle viisivuotiaalle lapselle annettiin A-vitamiinilisää. Pienten lasten huoltajat saivat kampanjoiden myötä tietoa asianmukaisesta hygieniasta ja sanitaatiosta sekä rintaruokinnasta ja muista lasten ravitsemuksen kannalta tärkeistä aiheista. Toiminta-alueillamme edistimme puhtaan veden saatavuutta, hygieniaoitoja ja sanitaatiota kouluttamalla yhteisöissä toimivien komiteoiden jäseniä. Parantaaksemme perheiden ruokaturvaa ja lasten ravitsemustilaa, järjestimme koulutuksia muun muassa maanviljelyksen kehittämiseksi sekä lasten ravitsemuksesta. Kouluttamamme terveys-työntekijät muun muassa toteuttivat kylissä tiedotuskampanjoita raskaana olevien naisten sekä vastasyntyneiden ja pienten lasten ravitsemuksesta.

Sudanilainen Mariyah syntyi keskosena ja kärsi myöhemmin aliravitsemuksesta ruoan puutteen vuoksi. Tyttö painoi vain 7,3 kiloa, kun hänet kaksivuotiaana vietiin Jabrat El Sheikhissä sijaitsevan sairaalan ravitsemuskeskukseen, jota Pelastakaa Lapset ylläpitää. ”Tyttäreni terveys parani sen jälkeen, kun ravitsemusohjelma aloitettiin. Olen iloinen siitä, että näen hänet terveenä”, äiti Hassania kertoo.

Kuva: Pelastakaa Lapset

LAADUKASTA VARHAISKASVATUSTA SEKÄ ESIOPETUSTA

Lasten koulutuksen edistämiseksi varmistimme heidän pääsynsä laadukkaan ja lapsiystävälliseen varhaiskasvatukseen piiriin ja tuimme heidän siirtymistään perusopetukseen. Erityisesti pyrittiin varmistamaan, että lasten oppimistulokset ovat hyviä ja asianmukaisia.

Myanmarissa jatkoimme vuonna 2015 käynnistettyä toimintaa laadukkaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseksi. Vuoden 2017 lopussa yli 19 000 lasta hyödynsi tuellamme aiempina vuosina perustettujen 60 varhaiskasvatuksen keskuksen sekä 33 esiopetuksen yksikön opetusta ja palveluja. Osallistuimme myös yhteensä 2 068 opettajan koulutukseen ja uuden opetussuunnitelman toteuttamiseen.

Ulkoministeriön tukeman hankkeen päättyessä keväällä 2017 jatkoimme toimintaamme Nokian tuella. Tämä mahdollistaa jo aikaansaatuisten tulosten saamisen kestäväälle pohjalle. Nokian tukeman jatkotoiminnan myötä koulutimme yhteensä 801 opettajaa antamaan laadukkaampaa esiopetusta. Osana koulutustoimintaa annoimme myös ohjausta 456 varhaiskasvatukseen sekä ensimmäisen luokan opettajalle lapsiystävällisistä menetelmistä lasten ohjaamisessa. Edistääksemme perheiden ja muiden paikallisten yhteisöjen jäsenten tietämystä varhaiskasvatuksesta ja uudesta kansallisesta opetussuunnitelmasta, järjestimme tiedotustilaisuuksia, joihin otti osaa 5 562 aikuista ja 1893 lasta 75 kylästä.

Toiminta-alueillamme Myanmarissa lasten, heidän vanhempiansa sekä muiden kyläyhteisöjen jäsenten tietämys varhaiskasvatuksesta sekä lasten peruskoulutuksesta on lisääntynyt merkittävästi tiedotustoimintamme myötä. Vuoden aikana 5562 aikuista sekä 1893 lasta osallistuivat järjestämiimme tiedotus- ja keskustelutilaisuuksiin.

Kuva: Pelastakaa Lapset

LAPSEN OIKEUDET JA YRITYSTOIMINTA

Yritysyhteistyön keskeisenä painopisteenä oli saada yhä useammat yritykset huomioimaan lapsen oikeudet liiketoiminnassaan sekä yhteiskuntavastuun toteuttamisessaan. Erityisesti kannustimme yrityksiä omaksumaan, tukemaan ja toteuttamaan YK:n Global Compact -aloitteen, Pelastakaa Lasten ja Unicefin laatimia liiketoimintaa ohjaavia lapsenoikeusperiaatteita (Children's Rights and Business Principles).

Kenian Nairobissa järjestimme yhteistyössä Suomen suurlähetystön kanssa koulutuksen liiketoimintaa ohjaavista lapsenoikeusperiaatteista Keniassa ja Itä-Afrikassa toimiville suomalaisille yrityksille.

Indonesiassa toteutimme yhteistyössä suuren suomalaisen pörssihtiön kanssa selvityksen lapsen oikeuksien toteutumisen tilasta ja järjestimme aiheeseen liittyvän työpajan.

Suomessa osallistuimme tiiviisti työ- ja elinkeinoministeriön sekä ulkoministeriön vetämiin yritysten ja järjestöjen välisiin vuoropuheluihin yritysten ihmisoikeusvaikutuksista. Vuoropuhelun tuloksena työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut asiakirjan (Human rights impacts of own operations: insights for due diligence) tukeakseen suomalaisia yrityksiä ehkäisemään, lieventämään tai korjaamaan niiden omien toimintojen haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia.

KATASTROFIRISKIEN VÄHENTÄMINEN

Koska toimimme luonnonkatastrofien tai konfliktien koettelemissa maissa, varmistimme, että paikallisilla yhteisöillä, viranomaisilla sekä muilla keskeisillä toimijoilla on tarvittava valmius suojella lapsia. Vahvistimme myös lasten ja heidän perheidensä kykyä varautua ja toimia eri kriisitilanteissa. Osana tätä toimintaa koulutimme eri osapuolia kartoittamaan ja ennaltaehkäisemään mahdollisia riskejä. Toimijoiden valmiuksia selviytyä katastrofeista nostettiin esimerkiksi tukemalla näitä laatimaan valmiussuunnitelmia, toteuttamalla katastrofiharjoituksia sekä tehostamalla yhteistoiminnan mekanismeja. Lasten ollessa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa kriisitilanteissa, lisäsimme kaikkien tahojen tietämystä lapsia uhkaavista tekijöistä.

Nepalissa tuettiin yhteistyökoulujen opettajia, hallintoa ja vanhempainyhdistyksiä muotoilemaan kouluja koskevat turvallisuussuunnitelmat. Katastrofiriskien vähentäminen on myös liitetty koulujen opetussuunnitelmiin ja osaksi lasten huoltajille järjestettyjä vanhemmuuden koulutuksia. Perheiden toimeentulon varmistamiseksi kriisitilanteissa tuettiin näitä muun muassa hakemaan vakuutuksia karjan menetysten varalta. Paikallishallinnon sekä kylissä toimivien lastensuojelukomiteoiden edustajia koulutettiin myös psykososiaalisen tuen antamisesta lapsille.

Myanmarissa 10317 oppilasta sekä 7774 opettajaa ja muuta aikuista osallistui kouluja koskevien valmiussuunnitelmien laadintaan sekä käytännön harjoituksiin. Toiminta-alueellamme koulutimme yhteisöjen jäseniä laatimaan paikallisen tason valmiussuunnitelmia. Toiminnasta hyötyi yhteensä 183 kylää.

LASTEN OSALLISUUS

Kaikessa toiminnassamme panostamme lasten osallisuuden sekä heidän voimaannuttamiseensa. Lapsilla on oikeus tulla kuulluksi heitä koskevien asioiden hoidossa. Heidän mielipiteitään ja näkemyksiään hyödynnetään järjestelmällisesti työmme kaikissa vaiheissa. Lapset ovat mukana niin toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa, kuin näiden arvioinnissa. Olemme todenneet, että kestävien tulosten aikaansaaminen edellyttää lasten osallistumista.

Somaliassa yhteensä 90 lasta koulutettiin keräämään ja käsittelemään lasten suojeluun liittyvää tietoa. Lasten muodostamat tutkimusryhmät osallistuivat selvityksen laadintaan, jossa kartoitettiin lasten tilanne hankkeen toiminta-alueillamme. Ryhmät kokosivat informaatiota esimerkiksi lapsiin perheissä kohdistuvasta väkivallasta.

Sambiassa perustimme yhteistyökouluihin kuusi terveyttä ja hygieniaa edistävää kerhoa ja toimintaryhmää. Näiden tavoitteena on muun muassa vähentää ripulitautien yleisyyttä lasten keskuudessa. Kerhot täydentävät yhteisöihin perustettujen vesihuoltoa, sanitaatiota ja hygieniaa edistävien komiteoiden työtä.

Kavrepalanchowkin alueella asuva 14-vuotias **Sunita** on yksi niistä 2367 lapsesta ja nuoresta, jotka osallistuivat tukemamme 35 lapsikerhon toimintaan. Ennen kerhoon liittymistä, Sunita oli keskeyttämässä koulunsa karatakseen yksin pääkaupunkiin tekemään työtä. Kumppanijärjestömme työntekijä sai yhdessä lapsikerhon jäsenten kanssa estettyä Sunitan aikeen.

Lapsikerhon jäsenenä Sunita osallistuu lapsen oikeuksien edistämiseen kotikylänsä alueella. Sunitan ja muiden kerholaisten elämäntaitoja on vahvistettu ja heille on annettu tietoa siitä, miten pitää itseään turvassa. Kerhossa Sunita myös auttaa muita lapsia pysymään koulussa.

Kuva: Indra Prasad Gairapipli/Pelastakaa Lapset

TUTKITTUA TIETOA

Nepalissa selvitettiin kansallisella tasolla vanhempiensa menettäneiden lasten tilanne yhteistyössä lasten hyvinvoinnista vastaavan keskusviraston kanssa. Lisäksi teetettiin vaikutustutkimus kehittämistämme rahastomallista vanhempiensa menettäneiden ja muiden heikossa asemassa olevien lasten tukemiseksi. Vastaava selvitys teetettiin myös maan hallituksen sosiaaliturvaohjelman toteutuksesta. Vaikutusarvioinneissa muun muassa tarkasteltiin sosiaaliturvajärjestelmien avoimuutta ja vastuuvollisuutta.

Burkina Fasossa teimme kattavan selvityksen köyhyydessä elävien lasten tilanteesta yhteistyössä Unicefin kanssa. Tutkimus teetettiin osana toimintaa, jolla vahvistamme äärimmäisessä köyhyydessä elävien sosiaaliturvaa ja lastensuojelua Boucle du Mouhounin alueella. Sen lisäksi, että selvitimme haavoittavassa asemassa olevien perheiden tulotason, kartoitimme myös lasten terveydentilaa, ravitsemusta, työntekoa sekä koulunkäyntiä.

Tutkimuksen myötä voimme entistä tarkemmin kohdistaa oikein mitoitettua ja riittävää monimuotoista toimenpiteitä eri olosuhteissa eläville ja eri ikäryhmiin kuuluville lapsille ja heidän perheilleen. Esimerkiksi maaseudulla lasten tilanteen parantaminen edellyttää perheiden toimeentulon vahvistamisen lisäksi myös toimia terveyspalvelujen saatavuuden lisäämiseen erityisesti yli viisivuotiaille lapsille. Samalla on parannettava puhtaan veden saatavuutta sekä sanitaatiota ja hygieniaoloja.

Kuva: Pelastakaa Lapset

Burkina Fasossa olemme osana lasten suojelua edistävää toimintaa perustaneet 20 lasten kerhoa ja toimintaryhmää. Kerhojen jäseniä on myös koulutettu katastrofiriskien vähentämisestä. Kerhot osallistuvat toimintaan, jolla vahvistetaan paikallisia yhteisöjä varautumaan eri kriisitilanteisiin.

Kuva: Pelastakaa Lapset

HR-PALVELUMME UUDISTUVAT

Tavoitteenamme on olla paras mahdollinen työpaikka henkilöstöllemme. Meille on tärkeää, että henkilöstömme onnistuu työssään ja voi hyvin. Henkilöstöjohtamistamme ohjaa Pelastakaa Lasten strategia.

Vuosi 2017 oli tiivistä uudistamisen ja kehittämisen aikaa. Taloushallinto ja HR eriytyivät omiksi yksiköikseen elokuussa 2017 toteutetun organisaatiomuutoksen yhteydessä ja henkilöstöhallintoa vahvistettiin rekrytoimalla HR-johtaja. HR-palveluiden painopistettä haluttiin siirtää palkkahallinnon tehtävistä strategiseen henkilöstöjohtamiseen. Henkilöstömme on kasvanut viimeisen kolmen vuoden aikana noin 80 henkilöllä ja tämä on lisännyt tarvetta entistä monipuolisimmille HR-palveluille.

Vuonna 2017 uudistimme HR-ammattilaistemme tehtäväkuvat ja teimme päätöksen palkkahallinnon ulkoistamisesta helmikuusta 2018 alkaen. Ulkoistaminen lisää palkkahallinnon toimintavarmuutta ja vähentää haavoittuvuutta. Sisäiset HR-resurssit kohdennamme:

- strategiseen henkilöstöjohtamiseen
- rekrytointipalveluiden tuottamiseen ja resurssisuunnitteluun
- osaamisen kehittämiseen
- työhyvinvoinnin tukemiseen
- palkitsemisen kehittämiseen sekä
- työsuhdejuridiikan ja työehtosopimuksen tulkittamiseen ja palvelussuhdeasioiden hoitamiseen

Otimme vuonna 2017 käyttöön sähköisen rekrytointityökalun ja uudistimme rekrytointiprosessimme. Selkiytimme työn tavoitteiden määrittelyä, osaamisen vahvistamista ja työkyvyn tukemista uuden sähköisen kehityskustelumallin avulla. Lisäksi otimme käyttöön koulutusten hallinnan työkalun.

Päivitimme hallinnollisia prosessejamme ja toimintaohjeitamme entistäkin selkeämmiksi, yksinkertaisimmiksi ja loppukäyttäjälähtöisemmiksi. Tiivistimme yhteistyötä esmiesten kanssa ja teimme monia uudistuksia avoimen ja vuorovaikutteisen organisaatiokulttuurin rakentamiseksi.

Henkilöstömme on sitoutunut toimimaan eettisesti ja suojelemaan lapsia kaikissa olosuhteissa. Myös työyhteisössämme on nolla-toleranssi kaikenlaiseen häirintään ja syrjintään.

Vuoden 2017 lopussa Pelastakaa Lapsissa työskenteli 266 henkilöä, joista 200 työskenteli vakituisessa työsuhhteessa ja 66 määräaikaisessa työsuhhteessa. Esimiestehävissä työskenteli 35 henkilöä. 22 henkilöä työskenteli osa-aikaisesti. Naisten osuus henkilöstöstä oli 80 % ja miesten osuus 20 %. Henkilöstön keski-ikä oli 40,2 vuotta.

TULE MUKAAN TOIMINTAAN – MEITÄ TARVITAAN!

Pelastakaa Lapset on kansalaisjärjestö, jonka visiona on maailma, jossa toteutuu jokaisen lapsen oikeus elämään, suojeluun, kehittymiseen ja osallistumiseen. Pelastakaa Lapset on osa Save the Children -liikettä, joka toimii yli sadassa maassa. Suomen Pelastakaa Lapset ry perustettiin vuonna 1922.

LAADUKASTA LASTENSUOJELUTYÖTÄ JA SUORAA TUKEA LAPSELLE

Paikallisyhdistyksemme ovat lähellä lapsia

- Lastentapahtumat
- Lapsiperheiden vertaistuki
- Lapsiperheiden auttaminen
- Lasten ja nuorten koulunkäynnin ja harrastamisen tukeminen

Ehkäisevä lapsiperheiden tuki

- Ehkäisevä tukiperhe- ja lomakotitoiminta
- Lapsiperheiden tukihenkilötoiminta
- Sporttikummitoiminta
- Perhekaverit sijaisperheiden arjen tukena
- Perheentalot

Sosiaalipalvelut ja lastensuojelun palvelut

- Tukiperhe- ja erityistukiperhetoiminta
- Lomakotitoiminta
- Lasten yhteisöllinen ryhmätoiminta
- Lyhytaikainen perhehoito
- Perhehoito
- Kotimaan adoptioeuvonta
- Kansainvälinen adoptioeuvonta ja -palvelu
- Adoption jälkipalvelu
- Lastenkodit
- Perhekuntoutus
- Konsultaatiot, asiantuntijapalvelut
- Lakimiespalvelu
- Lastensuojelun edunvalvojatoiminta
- Vertaisryhmät sijoitetuille lapsille ja adoptiolapsille
- Sijaiskoti- ja adoptiolasten tukipalvelut

Ammatillisen lastensuojelun psykososiaalisina palveluina

- Konsultaatiot
- Terapiapalvelut

Lastensuojelua ja toimintaa verkossa

- Nettivihje-palvelu
- Digitaalinen nuorisotoiminta
- Chat sijaisperhenuorille
- Kriisichat

Kansainvälisissä kehitysyhteistyöhankkeissa

- Kansallisten ja paikallisten lastensuojelujärjestelmien vahvistaminen
- Lasten koulunkäynnin edistäminen
- Lapsen oikeudet huomioivan hyvän hallinnon vahvistaminen
- Äärimmäisen köyhyyden vähentäminen lapsilähtöisen sosiaaliturvan kautta
- Humanitaarinen apu ja yhteisöjen katastrofivalmiuden vahvistaminen

LAPSIPOLIITTISTA VAIKUTTAMISTA JA KUMPPANUUTTA

Lapsen oikeuksien edistämistä

- Lausunnot ja kannanotot
- Vaikuttaminen lainsäädäntöön ja käytäntöihin
- Yhteistyötä ja kumppanuutta lapsen oikeuksien verkostojen ja vastuunkantajien kanssa
- Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö
- Paikallisyhdistysten vaikuttamistyö

MAHDOLLISUUS OSALLISTUA TOIMINTAAMME

- Liity Pelastakaa Lasten jäseneksi
- Tule vapaaehtoiseksi
- Tee lahjoitus Pelastakaa Lasten toimintaan
- Tule mukaan paikallisyhdistyksen toimintaan
- Aloita oma keräys osoitteessa oma.pelastakaa.fi
- Tule kuukausilahjoittajaksi
- Tule yritysyhteistyön kumppaniksi

MYÖNNETYT ANSIOMERKIT VUONNA 2017

PIETATE IN PARVULOS –MITALI

Kouvolan yhdistys: Marja-Leena Mikkola
Lopen yhdistys: Paula Jalava
Lopen yhdistys: Leena Lehto

KULTAINEN ANSIOMERKKI

Oriveden yhdistys: Jaakkola Riitta, Karinko Lea, Kuusisto Irma ja Peräjoki Eeva

Kouvolan yhdistys: Johansson Leena, Vatanen Eliina, Taipale Hilikka ja Ahl Anneli

Salon yhdistys: Melava Marjatta

Lopen yhdistys: Nummenranta Ritva ja Yrjönen Hilikka

Keuruun yhdistys: Puttonen Eeva

HOPEINEN ANSIOMERKKI

Kouvolan yhdistys: Amper Leena, Lainisto Pirjo ja Taanila Anu

Lopen yhdistys: Kouku Arja-Liisa, Latvaniemi Sinikka

PRONSSINEN ANSIOMERKKI

Lopen yhdistys: Heikkilä Marja-Liisa, Seppälä Mari ja Mäkelä Anitta

HALLINTOELIMET VUONNA 2017

Kunniapuheenjohtaja tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio

LIITTOVALTUUSTO

Puheenjohtaja, Päivi Korolainen

JÄSENET HENK.KOHT.VARAJÄSENET

Etelä-Suomi
Annikka Taitto Päivi Melto
Katri Ignatius Anneli Junnila
Seija Hynnälä Heli Sundelin
Anitta Mäkelä Mari Seppälä
Sirpa Salonen Leila Yli-Alho
Arja Kokkonen Airi Karvinen
Anne Selenius Anna Lankinen
Petri Matero Sirpa Luukkonen
Laura Varjokari Tiina Ollikainen
Anja Kosonen Eila Mäkelä

Ahvenanmaa
Johanna Lang Jan-Erik Rask
Mysan Sundqvist Petra Brunila

Itä-Suomi
Pirkko Kuusela Maija-Leena Kumpulainen
Sanna Oikarinen Jouni Pöllänen
Vuokko Ahoranta Eeva Heinonen

Keski-Suomi
Merja Pulliainen Kaarina Lahti
Riitta Mecklin Riitta Tiainen
Jaana Kallio Sissi Juhola-Arjanko
Tytti Majanen Tuula Tahvanainen

Länsi-Suomi
Milja-Elina Saarinen Merja Söderlund
Sinikka Sillanpää Seija Meriläinen
Marja Helamaa Terttu Virtanen
Hilikka Pöyliö Merja Andersson

Pohjois-Suomi
Antero Lindvall Tuija Maijanen
Kyllikki Vántinen Mirja-Maija Hakolampi
Saara Kujanpää Pirjo Hätälä

Muut valtuuston jäsenet
Johanna Jaskari Helena Isotalus
Marja Puhakka Eija Mustonen
Inkeri Himanka Sirpa-Leena Holappa

LIITTOHALLITUS

Puheenjohtaja, toimitusjohtaja Juhani Pekkala

Jäsenet
erikoistutkija Tarja Heino
PsT Julia Korkman (varapj.)
YTM Suso Kolesnik
suurlähettiläs emerita Ritva Jolkkonen
Annikka Taitto, yhdistysten edustaja
Sinikka Sillanpää, yhdistysten edustaja
sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen (varapj.)
vastaava päätoimittaja Merja Ylä-Anttila
CSO, Petri Matero
Katja Mettinen, henkilöstön edustaja

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

Pelastakaa Lapset ry
Koskelantie 38, PL95, 00610 Helsinki
Puh. 010 843 5000

www.pelastakaalapset.fi

Pelastakaa Lapset ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, vuonna 1922 perustettu kansalaisjärjestö, joka edistää lapsen oikeuksien toteutumista Suomessa ja maailmalla.

KANNEN KUVA:
GMB Akash / Panos Pictures /
Pelastakaa Lapset